

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

Hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů v obcích Olomouckého
kraje

Financial Management of Selected Volunteer Fire Brigades in Municipalities of
the Olomouc Region

Student: Lucie Šebestová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2016

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Šebestová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: Hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů v obcích
Olomouckého kraje
Financial Management of Selected Volunteer Fire Brigades in
Municipalities of the Olomouc Region

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Požární ochrana v České republice
 3. Hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů obcí
 4. Komparace hospodaření sborů dobrovolných hasičů obcí
 5. Interpretace výsledků, návrhy a doporučení
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. 116 s. ISBN 978-80-7385-035-7.
- MATES, P., J. ŠKODA a F. VAVERA. *Veřejné sbory*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 363 s. ISBN 978-80-7357-604-2.
- PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- VILÁŠEK, J., M. FIALA a D. VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. 187 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne 6. 5. 2016

Lucie Šebestová

1	Úvod	5
2	Požární ochrana v České republice.....	7
2.1	Organizace požární ochrany v České republice.....	7
2.2	Hasičský záchranný sbor České republiky.....	8
2.2.1	Financování HZS ČR.....	9
2.2.2	Integrovaný záchranný systém	9
2.3	Jednotky požární ochrany	14
2.3.1	Financování JPO	32
2.4	Sbory dobrovolných hasičů	32
2.4.1	Sdružení Čech, Moravy a Slezska a Moravská hasičská jednota	33
2.4.2	Financování SDH	35
3	Hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů	36
3.1	Sbor dobrovolných hospodaření Radslavice.....	36
3.2	Sbor dobrovolných hasičů Osek nad Bečvou	38
3.3	Sbor dobrovolných hasičů Dřevohostice	40
3.4	Hasičský sbor Moravská hasičská jednota Rokytnice.....	42
3.5	Hasičský sbor Císařov, Moravské hasičské jednoty	43
3.6	Moravská hasičská jednota hasičský sbor Lobodice.....	45
3.7	Hasičský sbor Kokory	48
3.8	Sbor dobrovolných hasičů Staměřice.....	49
3.9	Sbory dobrovolných hasičů Přestavlky	51
4	Komparace hospodaření sborů dobrovolných hasičů obcí	53
4.1	Komparace činností SDH.....	53
4.2	Komparace hospodaření sborů dobrovolných hasičů obce	57
5	Interpretace výsledků, návrhy a doporučení	61

5.1	Interpretace výsledků	61
5.2	Návrhy, doporučení.....	62
6	Závěr	63
Seznam použité literatury		
Seznam zkratk		
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce		
Seznam příloh		
Přílohy		

1 Úvod

Sbory dobrovolných hasičů patří v České republice k nejstarším tradicím a jako neprofesionální složky fungovaly již od nepaměti. „Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci“ je jejich mottem do samého počátku. Úkolem nejsou jen zásahy při požárech a katastrofách, kterými jsou např. povodně, a celková pomoc obyvatelům obcí, ale prevence těmto situacím předejít. Jejich cílem je naučit občany jak předcházet nebezpečí, a pokud již k těmto situacím dojde, naučit je, jak jim co nejjednodušeji čelit. Hasičské sbory původně vznikaly především jako ochrana a prevence před samotnými požáry. V mnoha případech vznikly po velkém požáru či mimořádné situaci, která se v obci udála, spolčením místních občanů obce, kteří vznik tohoto spolku viděli jako potřebu a nutnost. Po příchodu profesionálních jednotek požární ochrany se jejich funkce přesunula k mimo záchranným pracím, převážně ke kulturní a společenské činnosti. Jako jeden z několika spolků fungujících v obcích zajišťuje kulturní dění, ať už ve společenském či sportovním duchu. Vzhledem k tomu, že většina členů sborů svou činnost ve sborech dobrovolných hasičů vykonává při svém zaměstnání, ve svém volném čase a mají rozdílné profese, pojí je pouze chuť a odvaha pomáhat lidem a jejich činnost na ně klade zároveň nároky na celoživotní vzdělávání, které souvisí se základními školeními a cvičeními odborných znalostí a dovedností, které musí v průběhu roku absolvovat. V České republice je v současné době necelých 355 000 dobrovolných hasičů, kteří se soustřeďují v 7736 sborech.

Cílem bakalářské práce je komparace činností a hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů v obcích Olomouckého kraje a následné návrhy a doporučení na jejich zlepšení.

V práci je použito metody rešerše odborné literatury, právních předpisů a metody srovnávání.

Kromě úvodu a závěru je bakalářská práce rozdělena do čtyř na sebe navazujících částí. První část je zaměřena na požární ochranu v České republice. Vymezuje její právní podložení, její organizaci a propojení jejích součástí. Větší část se věnuje samotnému Hasičskému záchrannému sboru české republiky, který je jednou ze základních složek požární ochrany. Jako hlavní součást Integrovaného záchranného systému plní funkci koordinátora všech jednotek požární ochrany. Jsou zde popsány další složky IZS, její funkce a samotné financování. Dále definovány jednotky požární

ochrany, jejich druhy. Kterými organizacemi jsou zřizovány a jaké je jejich rozmístění, technické vybavení a hlavní úkoly a povinnosti. Kdo zajišťuje jejich fungování a financování. Pro práci samotnou je důležitý popis sborů dobrovolných hasičů, jejich úkoly, poslání a financování, které se tato část také věnuje.

Další kapitola se věnuje hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů. Jsou zde přiblíženy obce, ve kterých se nachází, samotné složení sborů a jaké jsou jejich úkoly a poslání, jakým způsobem jsou financovány a kdo se na jejich fungování podílí. Na závěr kapitoly jsou shrnuty jejich činnosti a financování každého z vybraných sborů.

Následná kapitola je věnována komparaci zjištěných informací a poznatků. Jsou zde srovnávány činnosti a aktivity vybraných sborů a samotné financování a hospodaření.

V poslední kapitole jsou interpretovány výsledky komparací, vyhodnoceny zjištěné informace a obecné návrhy pro jejich zlepšení.

2 Požární ochrana v ČR

Požární ochrana je v České republice vymezena řadou právních předpisů:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru),
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška MV č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška MV č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.

Účelem samotného zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně je zajistit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví obyvatel, majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelných pohromách a mimořádných událostech. Stanovuje povinnosti ministerstev a jiných správních orgánů, právnických a fyzických osob na úseku požární ochrany a samotné postavení a povinnosti jednotek požární ochrany. Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob jsou vymezena mírou požárních nebezpečí vykonávaných činností. Provozované činnosti se dle míry požárního nebezpečí dělí do kategorií bez zvýšeného požárního nebezpečí, se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím. Upřesnění jednotlivých činností dle požárního nebezpečí je v příloze 1.

2.1 Organizace požární ochrany v České republice

Správními orgány na úseku požární ochrany jsou ministerstvo a hasičský záchranný sbor kraje. Úkoly na úseku PO plní v přenesené působnosti také orgány krajů a orgány obcí.

Ministerstvo vnitra v rámci požární ochrany schvaluje organizaci PO, zpracovává návrhy rozpočtu HZS a návrhy na dotace občanským sdružením, poskytuje dotace jednotkám sborů dobrovolným hasičům, zajišťuje finanční prostředky ze státního

rozpočtu na investiční dotace na pořízení a obnovu požární techniky a staveb sloužících pro výkon služby jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, spolu s Ministerstvem obrany organizuje požární ochranu pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu, vykonává státní požární dozor, vytváří a provozuje informační systém PO, soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany a ústřední řízení záchranných prací apod. Další činnosti jsou stanoveny v § 24 odstavce 1 výše zmíněného zákona.

2.2 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „HZS ČR“) je garantem a hlavním koordinátorem a zároveň jednou z nejdůležitějších složek integrovaného záchranného systému, což znamená, že v případě spolupráce více složek IZS na místě zásahu velí velitel HZS ČR. Byl zřízen zákonem 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR, který je nahrazen zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), s účinností od 1. 1. 2016.

Hasičský záchranný sbor je jednotný bezpečnostní sbor, jehož posláním je ochrana života, zdraví a majetku obyvatel a životního prostředí a pomoc v krizových situacích a mimořádných událostech, např. živelných pohromách a katastrofách. Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí organizuje přijímání humanitární pomoci České republiky ze zahraničí. Plní úkoly dle několika právních předpisů.¹

HZS ČR je tvořen generálním ředitelstvím HZS, které je součástí Ministerstva vnitra, které je jeho nadřízeným správním orgánem a jehož úkoly plní. Dále jednotlivými HZS krajů, které zabezpečují činnost státního požárního dozoru, odpovídají za připravenost svých jednotek, zajišťují materiální a finanční prostředky a plní úkoly v oblasti integrovaného záchranného systému. Dále Záchranným útvarem HZS ČR, který je organizační složkou státu, plní funkci účetní jednotky a také Střední odbornou školou a Vyšší odbornou školou požární ochrany ve Frýdku-Místku. Tyto školy poskytují vzdělávání v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, IZS a krizového řízení a provádí odbornou přípravu dle zákona o požární ochraně.

¹ zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Ostatními částmi HZS ČR jsou např. Technický ústav požární ochrany a Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, které jsou organizační součástí Ministerstva vnitra ČR - generálního ředitelství. Institut ochrany obyvatelstva je pak odborným orgánem MV-GŘ HZS ČR pro vědecko-výzkumnou, vzdělávací, výcvikovou a informační činnost, Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR, Český národní výbor CTIF, Nadace policistů a hasičů a Expozice požární ochrany ve Zbirohu. Všechna účelná, vzdělávací a technická zařízení Ministerstva vnitra - generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky vznikla dle § 6 odstavce 8 zákona č. 320/2015 Sb. Organizace HZS ČR je v příloze 2.

2.2.1 Financování HZS ČR

Financování obou částí základních složek IZS je velmi složitý. Především financování JPO je pojímáno jako vícezdrojové a závislé na třech základních zdrojích – státním rozpočtu, povinném podílu podnikajících subjektů u podnikových hasičů a krajských a obecních rozpočtech. V případě Hasičského záchranného sboru je hospodaření upraveno zákonem č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Mezi hlavní zdroje financování tudíž patří zdroje, které pochází ze státního rozpočtu. V rámci kapitoly 314, kterou spravuje Ministerstvo vnitra, jsou výdaje Hasičského záchranného sboru jednou z hlavních výdajových složek celé rozpočtové kapitoly. Samotné MV- generální ředitelství HZS ČR je jako útvar Ministerstva vnitra financováno přímo z jeho rozpočtu. V roce 2016 jsou výdaje stanoveny v rámci státního rozpočtu stanoveny na něco před 7,8 mil. Kč. Mezi další zdroje příjmu můžeme zařadit finance z peněžitých darů, ze zisků, které byly získány hospodářskou činností a z prostředků fondů organizačních složek státu. Z výše zmíněného zákona tvoří sbor 2 peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb. Zdroji např. rezervního fondu jsou prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžní dary, příjmy z prodeje majetku, který organizační složka státu nabyla darem nebo děděním apod. Dalšími zdroji mohou být dotace z EU.

2.2.2 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém je systém přesné organizace a vazeb mezi všemi složkami záchrannými a bezpečnostními, orgány státní správy a samospráva a stálými orgány pro koordinaci těchto složek, který stanovuje pravidla spolupráce a

postup při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Jednotlivé složky mají předně stanoveny své pravomoci a povinnosti. Tento systém je vymezen zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Základními složkami jsou:

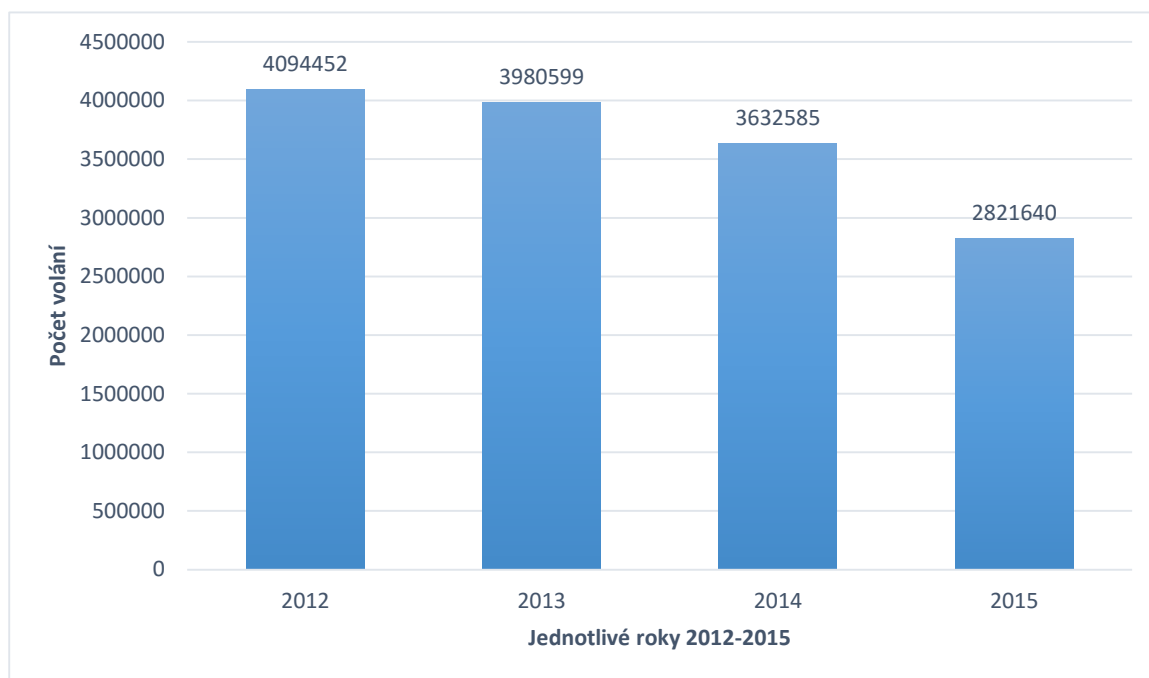
- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
- Policie České republiky.

Tyto jednotky zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, vyhodnocení a okamžitý zásah v místě události, proto jsou rozmístěny po celém území České republiky. Příjem vzniku mimořádných událostí zabezpečují stálé orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému, kterými jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému (OPIS IZS). Tato střediska jsou schopna přijmout všechna tzv. tísňová volání (150, 155, 158). Součástí OPIS IZS jsou:

- informační a operační střediska HZS kraje, která jsou fyzicky ve všech krajských městech a
- operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru.

Kromě OPIS IZS jsou v krajských městech zřízena technická centra tísňového volání (TCTV). Ta jsou určena především určena pro příjem z jednotného evropského telefonního čísla 112. Povinnost zřídit linku 112 vznikla po vstupu do Evropské unie. TCTV jsou technicky vybavena tak, že tato hlášení předávají všem základním složkám IZS. V loňském roce odbavila centra tísňových volání 2 828 640 hovorů na linku 112 (graf 2.1).

Graf 2.1 Počet volání na tísňovou linku 112 v České republice (2012-2015).

Zdroj: HZS ČR, Statistické ročenky (vlastní zpracování).

Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou povinna přijímat a vyhodnocovat informace o vzniku mimořádných událostí, zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu, plnit úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce a v případě potřeby vyrozumět základní i ostatní složek integrovaného záchranného systému a státní orgány a orgány územních samosprávných celků podle dokumentace integrovaného záchranného systému.

Operační a informační střediska generálního ředitelství hasičského záchranného sboru mají právo povolávat a nasazovat síly a prostředky hasičského záchranného sboru a jednotek požární ochrany a dalších složek integrovaného záchranného systému, vyžadovat a organizovat osobní a věcnou pomoc dle požadavků velitele zásahu a při nebezpečí z prodlení provést varování obyvatel na území nebezpečí, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Koordinace složek integrovaného záchranného systému je rozdělena na několik úrovní:

- taktickou úroveň – probíhá přímo na místě mimořádné události a provádí ji velitel zásahu nebo štáb velitele zásahu,
- operační – probíhá mezi operačními středisky a dispečinkou a je realizována operačním a informačním střediskem IZS,
- strategickou – probíhá na ministerstvu vnitra a krajských úřadech a je realizována krajským hejtmánem a krizovým štábem kraje nebo Ministerstvem vnitra ČR a Krizovým štábem MV ČR.

Jedním ze základních článků integrovaného záchranného systému je Zdravotnická záchranná služba, která na základě tísňové výzvy poskytuje lékařskou péči, zejména přednemocniční neodkladnou péči. Územní střediska ZZS se nacházejí v jednotlivých krajích a jejich dostupnost je dána plánem pokrytí výjezdovými základnami, který stanoví počet a rozmístění tak, aby místo události bylo dosažitelné do 20 minut od nahlášení. Celý systém ZZS je vymezen zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

Zdravotnická záchranná služba zajišťuje:

- nepřetržitý kvalifikovaný příjem volání z tísňového čísla 155 a výzev, které byly předány operačním střediskem jiné ze složek integrovaného záchranného systému a od orgánů krizového řízení, které zajišťuje operátor centrálního pracoviště operačního řízení,
- vyhodnocení závažnosti tísňového volání, rozhodování o nejlepším řešení dle stavu pacienta, vyslání výjezdové skupiny nebo její přesměrování a operační řízená výjezdových skupin,
- řízení a organizaci neodkladné přednemocniční péče na místě události a spolupráci s velitelem zásahu složek IZS,
- spolupráci s cílovým poskytovatelem akutní lůžkové péče,
- poskytování instrukcí k zajištění první pomoci a neodkladných úkonů k záchraně života přímo na místě události,
- soustavnou zdravotní péči během přepravy pacienta k poskytovateli lůžkové péče,

- přepravu pacienta letadlem mezi poskytovateli lůžkové péče, hrozí-li nebezpečí z prodlení a nelze přepravu zajistit jinak,
- přepravu tkání a orgánů k transplantaci letadlem,
- třídění osob postižených na zdraví podle odborných hledisek urgentní medicíny při hromadném postižení osob v důsledku mimořádných událostí nebo krizových situací.

Další ze základních složek IZS je ozbrojený bezpečnostní sbor (Policie ČR), který je vytyčen zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestným činům a plnit další úkoly v rámci vnitřního pořádku a bezpečnosti apod. a plnění úkolů k řešení mimořádných událostí a krizových situací v rámci působení v IZS i jejich příprava na ně. Příslušníci Policie České republiky v místě výkonu provádí záchranné a likvidační práce včetně letecké podpory integrovaného záchranného systému a letecké podpory v krizových situacích, pokud jsou k tomu vycvičeni a vybaveni, je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.

Kromě základních složek působí v rámci IZS i další složky, mezi které patří:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda ČR), které jsou využívány k posílení základních složek ve chvíli, kdy samotné nejsou vzniklou situaci schopny zvládnout,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, např. městská nebo obecní policie,
- orgány ochrany veřejného zdraví, dle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, kam patří např. krajské hygienické stanice,
- ostatní záchranné sbory, jako např. Báňská hasičská služba,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, např. tzv. komunální služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, např. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota, Český červený kříž a jeho kolektivní členové (Vodní záchranná služba ČČK, Horská služba apod.).

Všechny tyto ostatní složky IZS poskytují svoji plánovanou pomoc při záchranných a likvidačních pracích na vyžádání. Poskytování plánované pomoci na vyžádání je

zahrnuta do poplachového plánu IZS a rozumí je jí předem dohodnutý písemný způsob poskytnutí pomoci základním složkám IZS, Ministerstvu vnitra, krajskému úřadu a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

V době krizových stavů se stávají ostatními složkami integrovaného záchranného systému také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem.

2.3 Jednotky požární ochrany

Jak již bylo zmíněno, jednotky požární ochrany patří mezi základní složky IZS. Jednotkou požární ochrany rozumíme organizační jednotku, která je tvořena hasiči, požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany. Mezi ně řadíme především výbavu hasičů, přístroje apod. Tyto jednotky zřizuje stát, obce nebo právnické a podnikající fyzické osoby. Podmínky založení jsou definovány v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů. Základní úkoly, které JPO plní, jsou:

- požární zásah,
- záchranné práce při živelných pohromách a jiných mimořádných situacích,
- podávání zpráv o svém vjezdu a zásahu územně příslušnému HZS kraje.

Kromě těchto základních úkolů provádí úkoly na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva.

Pod pojmem mimořádná situace si můžeme přestavit událost vyvolanou činností člověka, přírodními vlivy, ale také haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek či životní prostředí. Oproti požárnímu zásahu, kde je úkolem lokalizace a samotná likvidace požáru, je u mimořádných událostí úkolem odvrácení a omezení působení vzniklých rizik.

Na úseku ochrany obyvatelstva se JPO podílí na varování a případnou evakuaci obyvatelstva, dekontaminaci postižených obyvatel a majetku, označování oblastí s výskytem nebezpečných látek a humanitární pomoc. V rámci civilní ochrany se jedná o úkoly spojené s odstraněním strádání obyvatel v době válečných konfliktů dle čl. 61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů.

Charakteristika jednotek požární ochrany je dána:

1. velikostí, tzn. počtem hasičů jednotky,
2. kategorií, která vyjadřuje operační hodnotu pro použití k zásahu, tedy místní a územní působnost,
3. taktickou hodnotou, to je schopností vykonávat určitý rozsah činností s ohledem velikost a vybavení požární technikou.

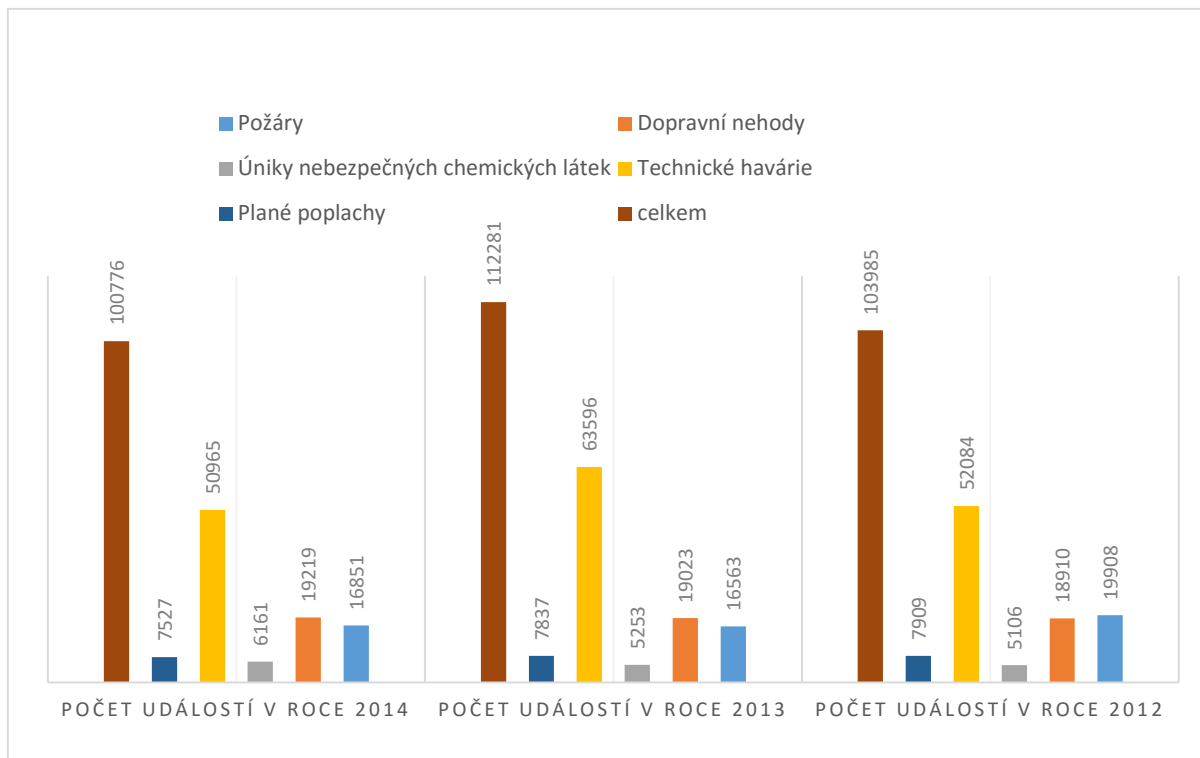
Činnost, která odpovídá plnění daných úkolů, se nazývá zásah. Ten začíná vyhlášením poplachu po přijetí zprávy o události. Vyhlášení zabezpečují operační střediska nebo jiná místa určená k vyhlášení požárního poplachu. V současnosti většinu zásahů tvoří technické zásahy, tedy záchranné práce. Požární zásahy tvoří přibližně 17 % z celkového počtu zásahů. Počet zásahů v České republice v roce 2014 lze vyčíst z tabulky 2.1. V grafu 2.2 máme srovnání s předchozími léty.

Tabulka 2.1 Druhy zásahů a jejich počty v České republice v roce 2014.

Druh události	Počet událostí	Podíl v % na celkovém počtu
Požáry	16851	16,72
Dopravní nehody	19219	19,07
Úniky nebezpečných chemických látek	6161	6,11
Technické havárie	50965	50,57
Radiační nehody a havárie	1	0
Ostatní mimořádné události	52	0,05
Plané poplachy	7527	7,47
Celkem	100776	100,00

Zdroj: HZS ČR, Statistická ročenka 2014

Graf 2.2 Počet událostí na území České republiky v letech 2012 – 2014.

Zdroj: HZS ČR, Statistické ročenky (vlastní zpracování).

Vzhledem k možnosti vzniku požáru či jiné mimořádné události kdekoli na území České republiky, je nutné vytvořit jakýsi jednotný systém jednotek požární ochrany k zabezpečení pomoci do určitého času a za použití potřebného vybavení. Proto se při tvorbě tohoto systému vychází ze dvou základních hledisek:

- organizace systému jednotek PO (druhy jednotek PO, jejich vazby, apod.),
- zásahové činnosti jednotek PO.

V České republice se jedná o tzv. systém plošného pokrytí území České republiky jednotkami PO (dále jen „plošné pokrytí“). Smyslem tohoto systému je ochrana majetku občanů před požáry a jinými mimořádnými událostmi nejen prostředky obce, ve které se nachází. Aby obce nebyly omezeny jen finančními možnostmi a ochotou svých dobrovolníků. První zmínku o tomto systému najdeme v usnesení vlády č. 646/1994, kterým je zabezpečeno tzv. plošné pokrytí území ČR zásahem jednotek PO. Hlavní principy tohoto systému jsou²:

² Hanuška, Z. (2008)

- přiměřenost – požární nebezpečí zabezpečeno jednotkami PO vzhledem k době nasazení a velikosti prostředků a sil,
- plošnost – bezpečnost a ochrana zdraví a majetku před požáry a mimořádnými událostmi je zabezpečena na celém území České republiky,
- transparentnost – přesně stanovena doba do nasazení jednotek PO pro každé katastrální území obce,
- ekonomická optimálnost – co největší nasazení nákladné požární techniky na co nevyšší počet zásahů vzhledem k opotřebení,
- spolupráce – využití jednotek PO obce a jednotek HZS České republiky, což umožňuje slučovat prostředky na akceschopné jednotky, které se dle operační hodnoty, ke kterým patří pohotovost k výjezdu a doba jízdy k zásahu, člení na územní a místní a dle úkolů do kategorií na JPO I až JPO VI a jednotky JPO N, které nejsou zařazeny do plošného pokrytí,
- standardizace vybavení – v systému je právním předpisem stanoveno optimální technické vybavení jednotek,
- dotační politika – pro jednotky SDH obcí, které působí na větším území než je samotná obec, jsou určeny investiční a neinvestiční dotace, které podporují jejich aktivitu a akceschopnost.

Toto usnesení bylo právně zakotveno v § 65 odst. 6 zákona 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a v příloze novely tohoto zákona, která byla nabyla účinnosti v roce 2000. Dále je upraveno vyhláškou č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb., kdy základním principem organizace jednotek PO je zajištění, aby každé katastrální území obce, dle stupně nebezpečí, mělo přiřazenu jednotku PO, která ručí za dobu dojezdu a množství sil a prostředků, které se k zásahu dostaví dle základní tabulky uvedené v příloze výše zmíněného zákona (viz. Tabulka 2.2).

Tabulka 2.2 Stupně nebezpečí a následné výjezdy JPO

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a jejich doba dojezdu na místo zásahu
I	A	dvě JPO do 7 minut a další jedna JPO do 10 minut
	B	jedna JPO do 7 minut a další dvě JPO do 10 minut
II	A	dvě JPO do 10 minut a další jedna JPO do 15 minut
	B	jedna JPO do 10 minut a další dvě JPO do 15 minut
III	A	dvě JPO do 15 minut a další jedna JPO do 20 minut
	B	jedna JPO do 15 minut a další dvě JPO do 20 minut
IV	A	jedna JPO do 20 minut a další jedna JPO do 25 minut

Zdroj: Příloha k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (vlastní zpracování).

Všechny tři jednotky (viz Tabulka 2.2) nevyjíždí k zásahu ve stejnou dobu, proto je určeno časové rozpětí jednotek. Dělení stupňů nebezpečí na kategorie A a B je dáno složitostí zásahu, např. při záchraně osob je vhodné, aby první dvě jednotky byly u zásahu společně, poslední s časovým odstupem.

Podklady pro dokumentaci k zabezpečení plošného pokrytí kraje zpracovává HZS kraje, které pak má podobu nařízení kraje. V nařízení krajů je konečná podoba rozmístění jednotek PO na území krajů a na území hlavního města Prahy. Dokument obsahuje:

- stanovení stupně nebezpečí katastrálního území obcí v kraji,
- seznam jednotek, které zabezpečují plošné pokrytí, jejich dislokaci a vybavení,
- konečné početní stavy jednotek s územní působností,
- seznamy jednotek, které jsou předurčeny pro systém záchranných prací při dopravních nehodách apod.,
- způsob finančního zajištění jednotek, které zabezpečují plošné pokrytí (rozpočty obcí, dotace ze státního rozpočtu aj.).

Ohodnocením objektů na celém území České republiky byly stanoveny stupně míry katastrálního nebezpečí. Ty slouží jako objektivní kritérium pro nasazení jednotek PO a množství jejich sil a prostředků.

Kritérium pro určení stupně nebezpečí se určuje z několika hledisek jako jejich součet. Stupeň nebezpečí pro katastrální území obce je dán hodnotou celkového kritéria K_c . Hodnoty kritéria K_c jsou dány v tabulce 2.3.

Tabulka 2.3 Celkové kritérium K_c .

Stupeň nebezpečí	Hodnota celkového kritéria K_c
I A	25 a více
I B	21 – 24
II A	16 – 20
II B	11 – 15
III A	6 – 10
III B	3 – 5
IV	do 2

Zdroj: Příloha k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (vlastní zpracování).

Celkové kritérium K_c je tvořeno součtem hodnot dalších kritérií:

$$K_c = K_o + K_{úí} + K_z,$$

kde:

K_o – kritérium počtu obyvatel, $K_{úí}$ – kritérium charakteru území, K_z – kritérium zásahů.

K_o – kritérium počtu obyvatel

Jedná se o nejpodstatnější hodnotící kritérium, které je odvozeno od obyvatel trvale žijících na území obce. Hodnoty kritéria jsou dány v tabulce 2.4.

Tabulka 2.4 Kritérium počtu obyvatel K_o .

Počet obyvatel	Hodnota kritéria počtu obyvatel K_o
nad 50000	20
15001 – 50000	15
5001 – 15000	14
3001 – 5000	12
1001 – 3000	10
201 – 1000	5
do 200	1

Zdroj: Příloha k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (vlastní zpracování).

K_{úí} – kritérium charakteru území

Tohle kritérium bylo zavedeno z toho důvodu, že pouze počet obyvatel nemohl zohlednit odlišnosti popřípadě zvýšená nebezpečí, např. záplavové oblasti apod. Při splnění těchto měřítek se vždy přičítá hodnota kritéria $K_{úí} = 1$.

Stanovení kritérií:

- Historické jádro vybraných měst a obcí, území měst a obcí s historickým prostředím, které jsou prohlášeny za národní kulturní památku, památkovou zónu nebo památkovou rezervaci dle zvláštního právního předpisu³.
- Rekreační oblast s přechodným zvýšením počtu ubytovaných obyvatel v katastrálním území obce vyšším jak 5000 osob, vyjma jednorázových akcí.
- Zastavěná, alespoň do 25% plochy, nebo obydlená část katastrálního území obce je umístěna v záplavovém území dvacetileté vody definovaném v povodňovém plánu kraje⁴.
- Katastrální území obce je v zóně havarijního plánování stanovené dle zvláštního právního předpisu⁵ pro látky zařazené jako hořlavé kapaliny nebo hořlavé plyny nebo výbušniny nebo toxická kapalina nebo toxický plyn.
- Katastrální území obce je v zóně havarijního plánování stanovené dle zvláštního právního předpisu⁶ a pro velmi významné zdroje nebo jaderná pracoviště IV. kategorie⁷.
- Obchodní centra se supermarkety nebo zábavní centra s celkovou kapacitou nad 1000 osob a průmyslové zóny s plochou nad 1 000 000 m².

³ Např. vyhláška č. 108/2003 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných městech a obcích za památkové zóny a určování podmínek pro jejich ochranu; vyhláška č. 249/1995 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných obcí a jejich částí za památkové zóny, apod.

⁴ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

⁵ Zákon č. 349/2004 Sb., úplné znění zákona č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií); vyhláška č. 366/2004 Sb., o některých podrobnostech systému prevence závažných havárií.

Dále vyhláška č. 383/2000 Sb. kterou se stanoví zásady pro stanovení zóny havarijního plánování a rozsah a způsob vypracování vnějšího havarijního plánu pro havárie způsobené vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

⁶ Nařízení vlády č. 11/1999 Sb., o zóně havarijního plánování.

⁷ Vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně.

- Nemocnice, ústavy sociální péče, léčebné ústavy dlouhodobě nemocných s léčebnou nebo ubytovací kapacitou zařízení v jedné budově nad 100 osob.

K_z - kritérium zásahů

Touto hodnotou je vyjádřen počet mimořádných událostí s provedením zásahu jednotek na katastrálním území obce v průběhu jednoho roku, kdy jde o průměrnou hodnotu za posledních 5 let. Kritéria klasifikování jsou stanovena v tabulce 2.5.

Tabulka 2.5 Kritérium zásahů K_z.

Počet událostí s výjezdem	Hodnota kritéria K_z
do 100	0
101 – 200	1
nad 200	2

Zdroj: Příloha k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (vlastní zpracování).

Celkově se jednotky požární ochrany dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně rozlišují na 4 druhy, kterými jsou jednotky hasičského záchranného sboru kraje, jednotky hasičského záchranného sboru podniku, jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku a jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. Odlišnost jednotek se odvozuje od zřizovatele jednotky a od pracovně právních vztahů hasičů při výkonu služby v jednotce ke zřizovateli v souladu s právním předpisem.

1) Jednotky hasičského záchranného sboru kraje

Tyto jednotky jsou zřízeny jako součást HZS krajů, jehož zřizovatelem je stát. Mají územní působnost k zásahům na části území krajů a prostřednictvím operačních a řídicích středisek zajišťují nepřetržitý příjem tísňových volání o požárech a mimořádných událostech. Jednotky jsou označovány názvem kraje, ve kterém působí. Kromě základní techniky a věcných prostředků disponují i speciální technikou.

V současné době na území ČR působí 14 jednotek HZS krajů. Početní stavy příslušníků jednotek stanoví vláda v rámci HSZ ČR.

2) Jednotky hasičského záchranného sboru podniku

U jednotek HZS podniku je zřizovatelem právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, které tato povinnost vyplynula z rozhodnutí orgánu státního požárního dozoru, tedy HZS kraje. Jedná se o osoby, které provozují činnost uvedenou se zvýšeným

nebo vysokým požárním nebezpečím, které je upřesněno v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. HZS kraje při rozhodnutí o zřízení, stejně tak i o počtu zaměstnanců a vybavení jednotek vychází z posouzení požárního nebezpečí a zdolávání požárů. Jednotky působí místně, pouze pro podnik, který je zřídil. V rámci operativní působnosti jde o kategorii JPO IV. Příslušníci jednotek HZS podniku výkon služby vykonávají jako své zaměstnání, tudíž se řídí zákoníkem práce. Jedinou výjimkou je pracovní doba, která může být až 16 hodin.⁸

Velitele jednotky jmenuje a odvolává právnická nebo podnikající osoba, která jednotku HZS podniku zřídila, se souhlasem HZS kraje. Souhlas potřebuje i v případě zrušení této jednotky. V případě, že se jedná o právnickou nebo podnikající fyzickou osobu s celostátní působností nebo pokud působností ve dvou a více krajích, je třeba souhlasu MV - generálního ředitelství HZS ČR.

3) Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku

Jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku zřizuje právnická nebo podnikající fyzická osoba, které tato povinnost vznikla rozhodnutím orgánů požárního dozoru, tedy HZS kraje. Podobně jako u jednotek HZS podniku založení podnikové jednotky plyne z dokumentace zdolávání požárů a zajištění požární ochrany, kterou právnická nebo podnikající osoba, která provozuje činnost, kde je zvýšené nebo vysoké požární nebezpečí, předloží k posouzení HZS kraje. Tyto jednotky slouží jen místně pro podnik, kterým byly zřízeny. Pokud není po dohodě s HZS kraje stanoveno jinak. Pokud zřizovatel poskytne pomoc při zásahu svojí jednotkou požární ochrany, má právo požadovat úhradu nákladů po osobě, u níž jednotka zasahovala. Příslušníci jednotky jsou zaměstnanci právnických a podnikajících osob, kteří byli např. pracovní smlouvou k působení v jednotce SDH podniku určení, a kteří v podniku vykonávají jinou profesi. Mimo těchto zaměstnanců mohou do těchto jednotek být zařazeni i osoby, které tuto službu vykonávají jako své povolání.

4) Jednotky sbor dobrovolných hasičů obce

Jednotku SDH obce zřizuje obec zpravidla jako organizační složku, která nemá právní subjektivitu. Výkon služby v jednotce je založen pouze na dobrovolnosti.

⁸ § 100 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce a nařízení vlády a nařízení vlády č. 182/2007 Sb., o odchylné úpravě pracovní doby a doby odpočinku členů jednotky hasičského záchranného sboru podniku

Členové mohou činnost provádět jako své zaměstnání, ale nemusí být nutně v pracovně právním vztahu k obci. Mohou mít s obcí jen smlouvu o činnosti v této jednotce, např. dohodu o provedení práce nebo smlouvu o pracovní činnosti. Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce musí být zřízena vždy. Tato povinnost je dána zákonem.⁹ Jde o činnost v samostatné působnosti obce a obec jednotku zajišťuje jak po materiální, tak i po finanční stránce. Zřizování jednotky sboru dobrovolných hasičů je poměrně náročný proces, který se skládá z následujících kroků: projednávání o zřízení jednotky sborů dobrovolných hasičů obce na zasedání zastupitelstva obce, její samotné zřízení, nábory členů těchto jednotek, uveřejnění v usnesení o zřízení jednotky, zajištění vybavení apod. Mezi další povinnosti obce ve vztahu k jednotce SDH patří zabezpečení odborné přípravy členů jednotky a udržení akceschopnost jednotky. Obec v mimopracovní době poskytuje členům odměny za hašení požárů a záchranných prací při mimořádných událostech, zajišťuje péči o členy SDH a jiné zaměstnance zařazené do této jednotky, poskytuje náhradu ušlého zisku v zaměstnání nebo podnikání, pokud se zúčastní zásahu nebo nařízeného cvičení v pracovní době, zabezpečuje údržbu nebo výstavbu objektů požární ochrany, umožňuje dislokaci jednotek HZS kraje v katastrálním území podle nařízení kraje, spolupracuje s okolními obcemi apod. Velitele jednotek SDH obce jmenuje a odvolává starosta obce po vyjádření HZS kraje. Přihlíží při tom na návrh samotné jednotky.

Zákon o požární ochraně⁸ dává obcím možnost místo jednotek sborů dobrovolných hasičů obce a podniku zřízení požárních hlídek, na které se vztahují stejné povinnosti jako na ostatní jednotky PO, např. pravidelná odborná cvičení apod. Jsou však zřízeny jen v případě, že tak určí HZS kraje. Rozdíl je pouze ve vybavení, kdy požární hlídka má jen jednoduché hasební prostředky. Ve vztahu k obcím jde o udělení výjimky při povinnosti založení sboru dobrovolných hasičů obce, kdy území je zajištěno jinými jednotkami požární ochrany. V případě právnických a fyzických osob je zřizována místo jednotek sborů dobrovolných hasičů podniku. Požární hlídky stejně jako vojenské hasičské jednotky nejsou zařazeny do systému plošného pokrytí a není jim přiřazena kategorie jednotky. Požární hlídku, kterou zřídily obec nebo podnik podle § 69 odst. 1 zákona⁸, tvoří minimálně 4 členové, velitel požární hlídky a nejméně další 3 osoby.

⁹ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Počty členů jednotlivých jednotek jsou obsaženy v tabulce 2.6.

Tabulka 2.6 Počty hasičů na území České republiky (stav k 31. 12. 2015).

HZS České republiky/	Celkem	10569
	z toho ve služebním poměru	9561
HZS podniku	Celkem	2936
	z toho vojenští hasiči	452
SDH obcí a SDH podniku	Celkem	70503

Zdroj: HZS ČR, Statistická ročenka 2015 (vlastní zpracování).

Zvláštní druhem jednotek PO jsou vojenské hasičské jednotky. Ty působí na území vojenských objektů, ve vojenských útvech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvech a u právnických osob zřízených Ministerstvem obrany. Samotné zřízení, vybavení a organizační strukturu a samotný výkon služby je v kompetenci Ministerstva obrany. Mezi členy patří příslušníci Armády České republiky, kteří tuto službu vykonávají jako své zaměstnání. Vojenské hasičské jednotky nejsou začleněny do systému plošného pokrytí.

Každý druh jednotek má svoji operační hodnotu, která je dělí do kategorií JPO I až JPO VI. Toto řazení vypovídá o schopnosti a vybavenosti jednotek PO. Operační hodnotu tvoří:

- 1) doba výjezdu k zásahu po vyhlášení poplachu a je stanovena právním předpisem¹⁰. Při vyhlášení poplachu vyjíždí JPO k místu události nejpozději:
 - a) do 2 minut jednotky složené výlučně z hasičů z povolání,
 - b) do 10 minut jednotky složené výlučně z hasičů, kteří nevykonávají službu v jednotce jako své zaměstnání,
 - c) do 5 minut jednotky složené z hasičů uvedených v písmenech a) a b) nebo z členů, kterým byla určena pracovní pohotovost mimo pracoviště, nebo
 - d) do 5 minut jednotky hasičského záchranného sboru kraje zřízené na stanici typu P0, která je doplněna dobrovolnými hasiči;

¹⁰ § 11 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

2) působnost jednotky PO:

- a) místní působnost – slouží pouze svému zřizovateli (podnik, obec),
- b) územní působnost – použití na větším území.

Kategorie jednotek s územní působností, které prování zásahy i mimo své katastrální území na výzvu OPIS, se rozděluje:

- JPO I – jedná se o jednotku HZS kraje, která zajišťuje výjezd až tří družstev o zmenšeném početním stavu; poskytuje pomoc speciální technikou, u stanic s menším počtem členů se součinnost s místní jednotkou SDH obce,
- JPO II/1 – jednotka SDH obce JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu; zřizuje se zejména v obci s počtem obyvatel nad 1000,
- JPO II/2 - jednotka SDH obce JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu; zřizuje se zejména v obci s počtem obyvatel nad 1000,
- JPO III/1 – jednotka SDH obce JPO II, která zajišťuje nejméně jednoho o zmenšeném početním stavu; zřizuje se zejména v obci s počtem obyvatel nad 1000,
- JPO III/2 - jednotka SDH obce JPO II, která zabezpečuje výjezd minimálně dvou družstev o zmenšeném početním stavu; zřizuje se zejména v obci s počtem obyvatel nad 1000,

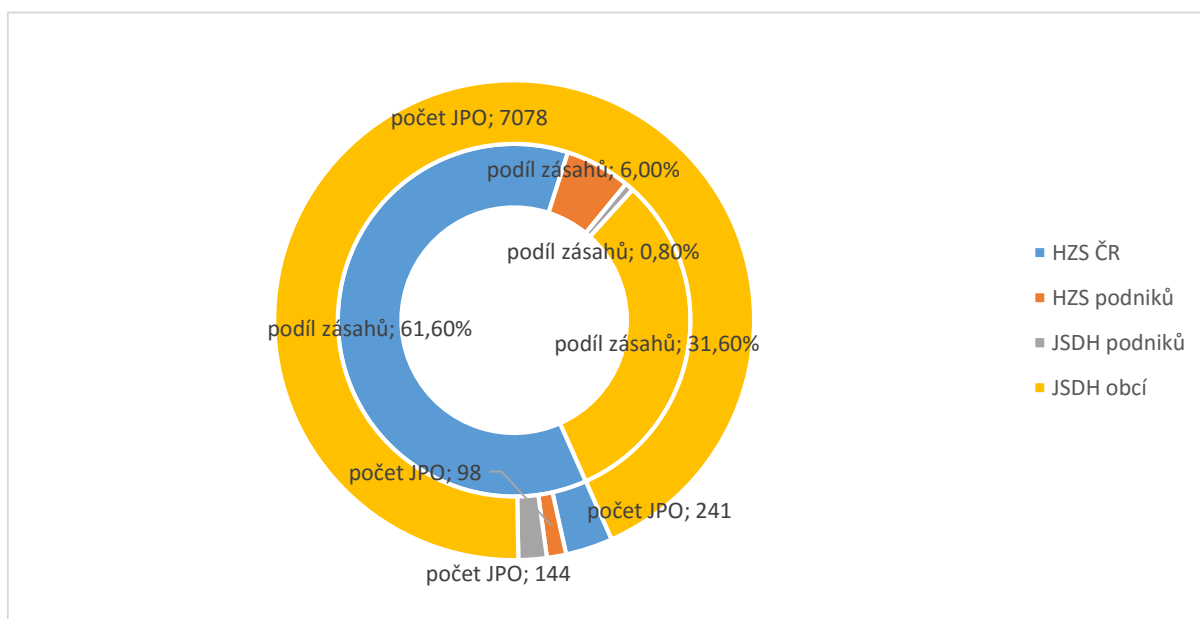
Jednotky požární ochrany s místní příslušností, které zabezpečují ochranu pouze na katastrálním území obce nebo části obce nebo na území podniku, pro který byly zřízeny, se dělí:

- JPO IV – jednotka HZS podniku, která zajišťuje výjezd nejméně jednoho družstva o zmenšeném početním stavu mimo území zřizovatele, jedná-li se o 2. a vyšší požární poplach,
- JPO V – jednotka SDH obce, která zajišťuje výjezd nejméně jednoho družstva o zmenšeném početním stavu,
- JPO VI – jednotka SDH podniku.

Všechny jednotky JPO IV, JPO V a JPO VI jsou využívány při 2. a vyšším požárním poplachu mimo své území působnosti na výzvu OPIS v případě potřeby, při které

nestačí činnost jednotky požární ochrany v místní působnosti. Jednotky jsou vždy tvořeny požární technikou a prostředky PO a počtem členů jednotek, který stanoví velitel. Ti jsou v jednotkách rozděleni do jednotlivých čet a družstev v plném nebo zmenšeném počtu. Nejvyšším uskupením je četa, která je tvořena 2 až 3 družstvy. Družstvo tvoří velitel a dalších 5 hasičů. V případě zmenšeného počtu jde o velitele a pouze 3 hasiče. Počty JPO dle druhů a podíl výjezdu na celkovém počtu najdeme v grafu 2.3.

Graf 2.3 Počet JPO a jejich podíl na celkovém počtu zásahů dle druhů JPO v České republice v roce 2015

Zdroj: HZS ČR, Statistická ročenka 2015.

Aby byly jednotky požární ochrany připraveny plnit své poslání, musí splnit určité podmínky akceschopnosti. Akceschopností jednotek PO se rozumí technická, organizační a odporná připravenost k provedení zásahu.

Jednotku lze považovat za akceschopnou, pokud:

- má dostatečný počet hasičů a organizace jednotky je v souladu s právními předpisy¹¹,
- hasiči a příslušníci jednotek požární ochrany, pokud to vyžaduje zákon o požární ochraně, mají odbornou způsobilost pro výkon dané funkce a pravidelnou odbornou přípravu

¹¹ Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

- požární technika a věcné prostředky jsou připraveny k zásahu a jsou splněny podmínky dle právního předpisu¹²

Tyto podmínky jsou platné pro všechny typy JPO, aby byly jednotky schopny plnit své úkoly.

Pro splnění podmínky dostatečného počtu hasičů a tedy splnění podmínky akceschopnosti jsou jednotky HZS kraje dislokovány na stanicích. Rozmístění, početní stavy a předurčenost pro záchranné práce určuje samotné MV – generálního ředitelství HZS ČR. K mimořádným událostem v rámci požární ochrany může Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství HZS České republiky zřídit také jednotku HZS MV – generálního ředitelství HZS ČR. Ta však funguje pouze přechodnou dobu a v současné době je využívána zejména při humanitárních akcích v zahraničí. Početní stavy příslušníků jednotlivých stanic jsou odvozeny od počtu výjezdů, které jsou jednotkami v systému plošného pokrytí v rámci operačního řízení uskutečňovány. V České republice je v současné době 8 velikostních typů stanic jednotek HZS kraje. Ty jsou odlišeny právě počtem příslušníků směny a vybavením požární technikou. V rámci jednoho územního odboru a sídla HZS kraje se dle plošného pokrytí a pro činnost specializovaných služeb zřizuje vždy jedna stanice typu C, tzv. centrální stanice, a s ohledem na plošné pokrytí a požární nebezpečí zřizuje stanice typu P, tzv. pobočné stanice. Velikostní typ je kromě počtu výjezdů rozlišen i dle velikosti obce, v níž se stanice nachází. Pro rozdělení stanic platí několik pravidel:

- C1 – stanice v obci s počtem obyvatel do 50 tisíc; jednotka zajišťuje výjezd dvou družstev,
- C2 – stanice v obci od 50 tisíc do 75 tisíc obyvatel; jednotka zajišťuje výjezd dvou družstev,
- C3 – stanice v obci nad 75 tisíc obyvatel; jednotka zabezpečuje výjezd tří družstev,
- P0 – stanice v obci do 15 tisíc obyvatel; jednotka vznikla sdružením prostředků obce a HZS kraje podle právního předpisu¹³,

¹² § 8 odst. 2 s 5 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

¹³ § 69a zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

- P1 – stanice v obci do 30 tisíc obyvatel; jednotka zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3),
- P2 – stanice, která je zabezpečena danou požární technikou a výškovou technikou; stanice v obci do 15 tisíc obyvatel, kde je více než 10% budov vyšších než 5 podlaží a kde není možnost přepravy výškové techniky z jiné stanice do 15 minut, a v obci nad 15 tisíc obyvatel, pokud není možnost přepravy výškové techniky ze stanice nebo jednotky do 15 minut,
- P3 – stanice v obci nebo části obce do 30 tisíc obyvatel; jednotka zabezpečuje výjezd jednoho plného družstva a jednoho o zmenšeném početním stavu,
- P4 - stanice v obci nebo části obce nad 30 tisíc obyvatel; jednotka zabezpečuje výjezd dvou družstev.

Jednotlivým rozdělením stanic dle počtu hasičů a vybavení je zajištěna určitá optimalizace s ohledem na nebezpečí na území, kde jednotky požární ochrany působí. Rozdělení stanice je dáno vyhláškou č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

U jednotek HZS podniku je minimální velikost jednotky určena tak, aby bylo připraveno zasáhnout alespoň jedno družstvo o zmenšeném počtu hasičů. Základní početní stav je vymezen z posouzení požárního nebezpečí v podniku. Jednotky jsou dislokovány pouze na území podniku, pro které byly zřízeny, a poskytování pomoci zůstává pouze na ochotě jejich zřizovatele, proto s nimi nelze počítat pro zásahy mimo území působnosti. Kromě hlavních stanic, které jsou v místě podniku, jsou zřizovány i další pobočné stanice, a to v případě, že by bylo místo zásahu a doba příjezdu jednotky delší než 5 minut. Pokud jde o stanici, která je soustředěna v prostoru letiště, je časové omezení 5 minut pouze tolerováno, pokud nestanoví jinak mezinárodní smlouvy, ke kterým se Česká republika zavázala.

Organizační struktura v jednotkách SDH obcí je dána právním předpisem a početní stavy jsou uvedeny v tabulce 2.7. Základní početní stav je zároveň i minimální pro akceschopnost jednotky. Pokud jednotka SDH obce není zařazena do plošného pokrytí, je totožná s JPO V.

Tabulka 2.7 Základní početní stav členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.

Organizace jednotky	Kategorie jednotek				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Základní počet členů	12	24	12	24	9
Počet členů pro výjezd v dané kategorii	4	8	4	8	4

Zdroj: Příloha č. 4 k vyhlášce č. 247/2001 Sb. (vlastní zpracování)

Další podmínkou akceschopnosti jednotek požární ochrany je odborná způsobilost a pravidelná odborná příprava. Odbornou přípravu příslušníků požárních jednotek, která určuje akceschopnost jednotky, rozlišujeme na následující typy:

- základní odborná příprava, kterou je u příslušníků tzv. vstupní odborná příprava; provádí se formou kurzu,
- příprava k získání osvědčení o odborné způsobilosti nebo jeho prodloužení,
- pravidelná odborná příprava, která je určena k udržení znalostí, provádí se v rámci jednotky a je organizovaná velitelem jednotky.

Základní odbornou přípravu musí absolvovat každý příslušník jednotky, který na místě zásahu provádí samostatnou činnost. Jedná se o základní odborný výcvik a tzv. vstupní přípravu příslušníka v kurzu vstupní odborné přípravy, uskutečňované ve vzdělávacím zařízení Ministerstva vnitra – Generálního ředitelství HZS ČR. Účelem je získání základních znalostí a dovedností pro práci v jednotkách PO.

Příslušníci HZS ČR mohou své služební místo vykonávat pouze s požadovanou odbornou způsobilostí. Osvědčení se vydává na omezené období 5 let a pak musí být opět na 5 let prodlouženo. Získat odbornou způsobilost musí příslušník získat nejpozději do 1 roku od nástupu do služebního poměru, kdy p o vykonání zkoušky získá osvědčení. K přípravě na zkoušky slouží jednotlivé přípravné kurzy, které jsou odvozeny od jednotlivých služebních míst. Jedná se např. o kurzy chemické služby, operačního řízení, takticko-strategického řízení apod.

Pravidelnou odbornou přípravu je povinen absolvovat každý příslušník jednotky HZS kraje. Tato příprava zahrnuje:

1. prohlubování odborných znalostí, kdy se příslušníci podrobí přezkoušení ze znalosti bezpečnosti práce jednou za 2 roky, jednou za 3 měsíce ze znalostí používání dýchacích přístrojů, jedenkrát za měsíc znalosti o používání prostředků k detekci plynu a těkavých látek, kondičních jízd apod.

2. tělesnou přípravu, která obsahuje všeobecnou tělesnou přípravu, která je zaměřena na celkovou tělesnou kondici a speciální tělesnou přípravu, která je vymezena charakteru činností v jednotce. Speciální tělesnou přípravou jsou:

- disciplín požárního sportu a cvičení s požární technikou, s technikou potápěčské, horolezecké a záchranářské činnosti. Speciální tělesnou přípravou, ve které se konají i celostátní soutěže, je vyprošťování z havarovaného vozidla, TFA¹⁴ – „nejtvrdší hasič přežívá“ a požární sport, který tvoří běh na 100 metrů s překážkami, výstup do 4. patra věže, štafeta 4x100 metrů s překážkami a požární útok.
- Kromě běhu, plavání apod. i v rámci všeobecné tělesné přípravy i tzv. mimoslužební sporty. Zde jsou také pořádány soutěže. Ty však již neorganizuje HZS ČR, ale sportovní kluby hasičů, které svými dotacemi podporuje a na které své příslušníky může poslat na služební cestu.

3. Prověřovací a taktické cvičení. V prověřovacím cvičení se ověřuje akceschopnost jednotek PO, havarijní plány, dokumentace zdolávání požárů apod. Součástí může být i vyhlášení cvičného poplachu a následná reakce. Taktické cvičení jsou organizovány velitelem jednotky PO.

Hlavní zaměření odborné přípravy stanoví MV – generální ředitelství HZS ČR. Na jeho základě se vypracuje plán pravidelné odborné přípravy, který je vytvořen na základě předurčenosti jednotky a jednotlivých služebních míst a jejich činností.

U příslušníků jednotek HZS podniku se pravidelná odborná příprava nijak neliší od jednotek HZS ČR. Základní odborná příprava v tomto případě zahrnuje nástupní odborný výcvik, který musí absolvovat ve vzdělávacím zařízení MV – generálního ředitelství HZS ČR. Pokud se jedná o hasiče, který nevykonává službu přímo v místě zásahu, vykoná přípravu přímo u jednotky. Výcvik je organizován veliteli jednotek. Podmínka odborné způsobilosti je povinná pro určené funkce jako velitelské funkce apod. a je obdobná jako u příslušníků jednotek HZS ČR. Ostatní zaměstnanecké funkce získají osvědčení u velitele na základě absolvování nástupního odborného výcviku.

Pravidelná odborná příprava jednotek SDH obce a SDH podniku se obsahově, organizačně i druhově neliší od HZS ČR. Je odlišná pouze v rozsahu, který zohledňuje

¹⁴ Z anglického Toughest Firefighter Alive

kategorii jednotek SDH a jejich hasební obvod. Tematické okruhy stanovuje velitel jednotky za základu nařízení MV – generálního ředitelství HZS ČR. Osvědčení o odborné způsobilosti jsou povinná zase jen pro velitelské funkce a strojníky s platností na 5 let.

Poslední podmínkou, která potvrzuje akceschopnost jednotek, je technické vybavení požární technikou a věcnými prostředky. U jednotlivých stanic jednotek HZS kraje je předurčeno minimální vybavení s ohledem na plošné pokrytí a s úkoly, které vzhledem k územní působnosti plní. U jednotek SDH obcí se technické vybavení odvíjí od kategorie a její předurčení na např. záchranné práce, ochranně obyvatelstva apod. Požadavky na minimální vybavení upravuje právní předpis a jeho přílohy.¹⁵ Tabulka 2.8 ukazuje počty minimálního technického vybavení jednotek SHD obcí.

Tabulka 2.8 Minimální technické vybavení jednotek SDH obcí.

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	Kategorie jednotek				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Cisternová automobilová stříkačka v základním provedení (dále jen „CAS“)	1	1	1	1	1
Dopravní automobil	1	1	1	1	1
Automobilový žebřík do 30 m	1	1	1	1	X
Automobilová plošina do 30 m	1	1	x	x	X
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1	1	1	1	1
Motorová stříkačka	1	1	1	1	1
Izolační dýchací přístroj	4	8	4	8	4
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2	2	2	2	X
Přenosná radiostanice požární ochrany	2	4	2	4	1
Mobilní telefon	1	1	1	1	1

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany (vlastní zpracování).

¹⁵ Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

2.3.1 Financování JPO

Systém financování požární ochrany je pojímán jako vícezdrojový. JPO jsou závislé na třech typech příjmů, ze státního rozpočtu, z podílu podnikajících osob v případě JHZZ a JSDH podniku a z krajských a obecních rozpočtů.

Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, které jsou organizačními složkami obce, jsou ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně finančně zabezpečovány především obcemi, jakožto svými zřizovateli. Ty dostávají prostředky z rozpočtu MV přímo a to pro jednotky JPO II a JPO III. Akceschopnost jednotek spolu s obcí finančně zajišťuje skrze Ministerstvo vnitra i kraj, respektive HZZ kraje. Kraj poskytuje finance ve formě neinvestičních dotací na zajištění akceschopnosti JPO II, a na úhradu nákladů při zásazích mimo území zřizovatelské obce a odbornou přípravu také jednotkám řazeným do kategorie JPO III, JPO V. Jednotky JPO IV dostávají dotace jen výjimečně. Jednotky SDH obcí jsou tedy financovány z obecních rozpočtů, dotacemi od krajských úřadů, neinvestičními a investičními dotacemi z Ministerstva vnitra v oblasti požární ochrany. JSDH obcí s místní působností, tedy řazené do kategorie JPO V, jsou financovány z vlastních zdrojů, popřípadě dotacemi z obcí či krajů na základě žádostí. Zbývající druhy jednotek, JSDH podniku a jednotky HZZ podniku jsou financovány vždy svým zřizovatelem, tedy podnikem.

2.4 Sbory dobrovolných hasičů

Sborem dobrovolných hasičů je obecně označován dobrovolnický hasičský sbor. Tyto sbory jsou právně samostatné a jsou organizačními složkami občanských sdružení, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, České hasičské jednoty a Moravské hasičské jednoty. Řídí se právním předpisem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Většina SDH byla zřízena podle původního zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Sbory se přímo nepodílí na zásahových pracích u mimořádných událostí, ke kterým vyjíždí JSDH, ale pouze k požárům. Kromě hašení požárů zasahují při živelných katastrofách, jako jsou povodně, apod. Velkou měrou se podílí na společenské a kulturní životě obce, pomáhá vyhledávat členy JSDH a podílí se na jejich přípravě odborné způsobilosti, na preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží a činností předcházející požárům apod. Členové SDH se účastní mnoha soutěží pořádanými buď SH ČMS a MHJ, nebo samotnými sbory. Některé soutěže jsou povinné v rámci prvních okrskových kol. Konkrétně jsou povinné pro sbory pod

SH ČMS. U MHJ jsou všechny účasti dobrovolné. SDH se řídí vnitřními právními předpisy, z nichž základními dokumenty jsou Stanovy. V čele SDH stojí starosta sboru a výkonným orgánem je výkonný výbor sboru.

Sbory dobrovolných hasičů jsou často zaměňovány s jednotkami sborů dobrovolných hasičů vzhledem k působnosti v obci. Rozdíl je dán v první řadě právním předpisem, dle kterého je zřizován. JSDH jsou zřizovány podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů obcemi. Patří mezi významné články plošného pokrytí a k zásahům vyjíždějí na povolání operační a informačních středisek HZS kraje. Použitelnost je dána kategorií JPO a jejich vybavením. Dle § 75 zákona č. 133/1985 Sb. spolu mohou tyto dva sbory spolupracovat v oblasti požární ochrany. Obec může mít zřízenou jak JSDH, tak SDH, kdy většina členů JSDH je zároveň i členy SDH.

2.4.1 Sdružení Čech, Moravy a Slezska a Moravská hasičská jednota

SH ČMS a Moravská hasičská jednota jsou zastřešujícími spolky každého SDH. Je pouze na jednotlivých sborech, pod jaký spolek z nich se zaregistrují. Jednotlivý sbor však může být členem pouze jednoho z nich.

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska je organizace založená podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Spolek vznikl v roce 1991 jako právní nástupce Československého svazu požární ochrany. Ve výroční zprávě za rok 2015 činil počet registrovaných členů 354 650 v 7 736 sborech. Z toho ve věkové skupině od 6 do 18 let je 54 794 členů. Téměř 62 292 dobrovolných hasičů působí v 6 308 jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí. Celé sdružení je dále rozděleno v rámci organizační struktury do 77 okresních sdružení hasičů (OSH) a 14 krajských sdružení hasičů (KSH), okrsků sdružení hasičů a SDH na místní úrovni. Jednotlivé organizační jednotky jsou samostatnými právními osobami. Ústředními orgány sdružení je sjezd SH ČMS, shromáždění starostů OSH, výkonný výbor SH ČMS, vedení SH ČMS, starosta SH ČMS a náměstkové starosty SH ČMS, ústřední odborné rady SH ČMS a ústřední kontrolní a revizní rada SH ČMS, které spravují majetek sdružení. V čele jednotlivých sdružení stojí také starostové. Veškerá administrativní činnost sdružení je zajišťována Kanceláří SH ČMS. Mezi základní cíle spolku patří vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví

nebo majetek. V neposlední řadě je jeho posláním motivace a činnost s dětmi a mládeží a podpora všeobecné sportovní činnosti. Pomáhá s přípravou k získání odborné způsobilosti v oblasti požární ochrany a s preventivními požárními opatřeními.

Vedle těchto činností spolek spravuje také dvě vlastní školy. Jedná se o Ústřední hasičskou školu v Bílých Poličanech u Dvora Králové nad Labem a Ústřední hasičskou školu SH ČMS Jánské Koupele. Ta je zaměřena na odbornou přípravu členů SH ČMS a také na organizování akcí pro mládež, především na zimní a letní tábory mladých hasičů a také letní školu instruktorů. SH ČMS získalo titul Organizace uznaná pro práci s mládeží na období 2016–2020 od MŠMT. Mezi další aktivity patří provozování Centra hasičského hnutí, což je hasičské muzeum v Přibyslavi.

Jednotlivé organizační jednotky na všech úrovních si vytvářejí své poradní orgány, které mají za úkol poskytovat orgánům, které je zřídili, odbornou a věcnou podporu a předkládat návrhy k úpravě obecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů sdružení. Zvláštní postavení má Rada mládeže, která je stálým poradním orgánem v oblasti práce s dětmi a mládeží. Specifickou oblastí je mimoškolní výchova dětí, která je aplikovaná přímou prací s nimi. Na celostátní úrovni působí ústřední odborná rada mládeže (ÚORM), která připravuje podklady k celoroční činnosti mládeže. Ta zahrnuje kromě systému vzdělávání, jak instruktorů, tak vedoucích kolektivů mládeže, také pořádání celostátních a mezinárodních akcí na úseku mládeže SH ČMS. Na krajské úrovni se jedná o Krajskou odbornou radu mládeže (KORM) a na okresní úrovni o Okresní odbornou radu mládeže (OORM).

Do kompetence sdružení patří také příprava Metodického pokynu k čerpání dotací z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jde o dotace v rámci Programu státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace. V roce 2015 byla sdružení přidělena dotace ve výši 26 967 000 Kč. Z celkové dotace byla částka ve výši 20 490 000 Kč poskytnuta v rámci programu státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace v roce 2015, částka ve výši 477 000 Kč v rámci investiční dotace a částka 6 000 000 Kč v rámci programu č. 5 v oblasti sportu. Dotace byly využity pro práci s dětmi, na organizaci táborů, akce, vzdělávání vedoucích, vybavení družstev mladých hasičů apod. a dotace v oblasti sportu se použily na podporu realizace sportovní, organizační a obsahové činnosti spolku.¹⁶

¹⁶ SH ČMS, Výroční zpráva SH ČMS 2015.

Kromě SH ČMS a České hasičské jednoty v České republice působí i Moravská hasičská jednota, která stejně tak zastřešuje jednotlivé sbory dobrovolných hasičů, ale pouze na Moravě a Slezsku. Ze všech tří je nejmladší a zároveň je nejmenší. Tento spolek vznikl až v roce 1991. Moravská hasičská jednota sdružuje okolo 5 000 členů, z nichž velkou část tvoří děti a mládež. Stejně jako Česká hasičská jednota přijímá mezi své členy osoby starší 15 let. Hlavním orgánem je prezídium, v jehož čele stojí prezident MHJ. V rámci činností stejně jako ostatní hasičské spolky spolupracuje zejména s obcemi a dalšími právníckými a fyzickými osobami při likvidaci požárů a jiných mimořádných událostech, stejně jako při preventivní výchově svých členů a občanů. Poskytuje jim odbornou pomoc na úseku požární ochrany. Obcím pomáhá zpracovávat dokumentaci požární ochrany obce a další. V neposlední řadě pracuje s mládeží, ze které vychovává nové hasiče a připravuje je na práci v jednotkách požární ochrany. Za tímto účelem pořádá soutěže v požárním sportu a organizuje další netradiční soutěže, jako např. soutěž mladých hasičů „Soptík“, tábory a propagační akce, náборы a další. Spolupracuje s hasičskými sbory a dalšími organizacemi až na mezinárodní úrovni. Má své pobočné spolky, kterými jsou jednotlivé okresy, hasičské sbory a další organizace, které působí na úseku požární ochrany a vystupují pod oficiálními názvy MHJ okresu, MHJ hasičský sbor apod.

2.4.2 Financování SDH

Jelikož jsou sbory dobrovolných hasičů dobrovolnickými spolky, většinu příjmů tvoří vlastní zdroje. Jedná se o výdělků z pořádání hasičských plesů, což tvoří největší příjmovou položku, akcí, soutěží, sběrů apod. Další možností příjmů jsou dotace z obce a kraje. Jde o účelové a neúčelové dotace, které dostávají buď ve formě financí, nebo financí, u kterých musí zpětně prokazovat nákup technického vybavení apod., Tyto dotace jsou přímo od zřizovatele, obce, na základě jejich dobrovolnosti, a oproti dotacím JSDH nejde o pravidelné příjmy, Další příjmovou položkou v některých sborech jsou členské příspěvky. Členské příspěvky jsou v rámci sboru povinné za každého člena sboru v hodnotě dané zaštiťujícími spolky a jsou odváděny přímo jim. V případě SH ČMS jde o částku 70 Kč a u MHJ je povinný příspěvek 60 Kč. Pro samotné sbory jsou nepovinné a jsou dané interními předpisy. Dalším možným příjmem jsou sponzorské dary a finanční odměny za soutěže. Většinou jde o však nepatrné částky založené na dobrovolnosti.

3 Hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů

Jak již bylo zmíněno, sbory dobrovolných hasičů jsou organizačními částmi spolků. Ty se dále člení na Okresní sdružení hasičů v rámci SH ČMS a na Okresní výbory MHJ. V rámci bakalářské práce se vzhledem k vybranému okresu jedná o sbory, které zaštiťuje Okresní sdružení SH ČMS Přerov a MHJ Okresní výbor Přerov. OSH Přerov čítá 108 sborů a MHJ OV Přerov čítá 17 sborů.

Vybrané sbory jsou popisovány a analyzovány z hlediska kulturních a sportovních aktivit, počtu a podílu členů do 18 let a počtu zásahů zásahové jednotky, kterou je každá obec povinna zřídit dle právního předpisu¹⁷ jako JSDH a jejíž členové jsou zároveň i členy SDH. V počtech evidovány zásahy u požárů, dopravních nehod, technických havárií a úniku chemických látek. Dále jsou analyzovány jejich příjmy z pohledu struktury, které jsou rozděleny na vlastní zdroje, které obsahují vlastní výdělků, sponzorské dary apod., dotace z obcí a krajů a členské příspěvky. Část výdajů je analyzována celkově.

3.1 Sbor dobrovolných hospodaření Radslavice

Obec Radslavice leží asi 5 km od okresního města Přerov s rozlohou 702 ha. V obci žije 1128 obyvatel. Kromě SDH v obci funguje ještě několik spolků a organizací jako Tělovýchovná jednota Radslavice, Myslivecký spolek Katová Radslavice, Základní škola a Slaměnickova mateřská škola Radslavice, příspěvková organizace, obecní knihovna, Sportovně střelecký klub Radslavice a další. Všechny spolky se podílejí na společenském a kulturním dění obce.

Sbor dobrovolných hasičů vznikl v roce 1893 po velkém požáru v roce 1890 z iniciativy Leopolda Veselého, který působil v hasičském sboru v Kojetíně. Sbor zajišťuje ochranu občanů a majetku v obci a přispívá ke kulturně společenskému životu v obci a výchově mladé generace hasičů. První oblíbenou událostí, kterou SDH každoročně organizuje, je novoroční výstup na Helfštýn. Mezi kulturní akce patří tradiční hasičský bál s připravenou tombolou a kulturními vložkami. SDH se pravidelně účastní soutěží, které pořádá sbor samotný, nebo HZS Přerov. Po zařazení do kategorie jednotek předurčených k zásahu u dopravních nehod se členové zásahové jednotky musí účastnit školení první pomoci a vyprošťování osob z vozidla. Po těchto

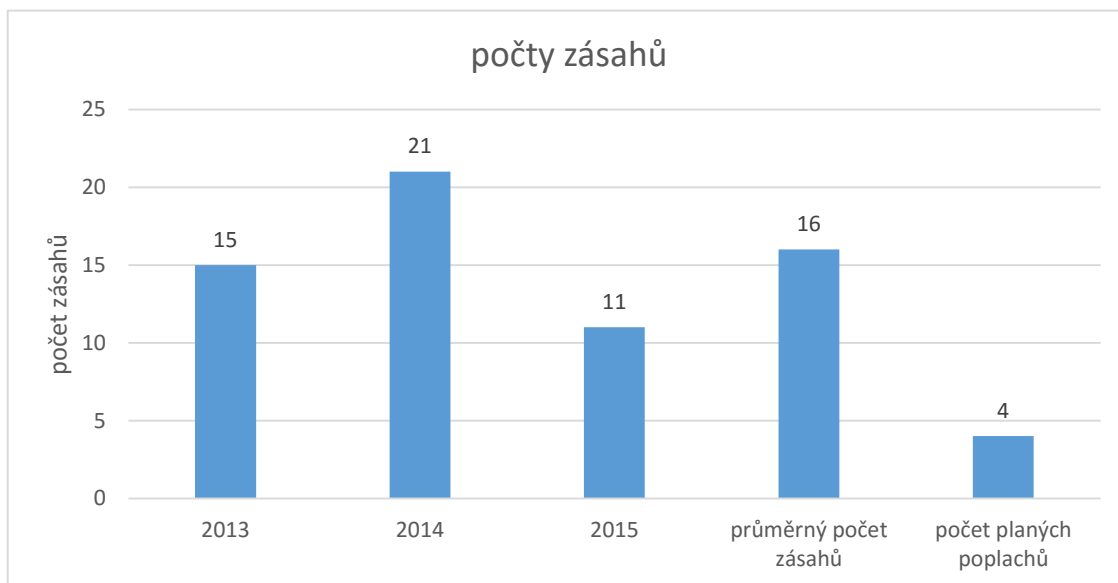
¹⁷ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

školeních jsou splněny podmínky MV – Generálního ředitelství HZS ČR. Do odborné přípravy patří také požární sport. Od roku 2001 organizuje jednu z prověrek hasičských jednotek – mezinárodní noční soutěž „Radslavskou přilbu“ a soutěž ručních koňských stříkaček. Družstvo mladých hasičů se účastní „Jarní soutěže“ mladých hasičů v disciplínách štafeta požárních dvojic a štafeta 4x60 metrů. Tato soutěž je, vzhledem k disciplínám, předvoj hry Plamen, které se družstvo mladých hasičů pravidelně také účastní.

Jednotka se řadí do kategorie JPO III a ke konci roku 2015 čítal sbor 119 členů, z nichž je 20 členů do 18 let. V roce 2015 zaznamenal SDH Radslavice 11 zásahů. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.1.

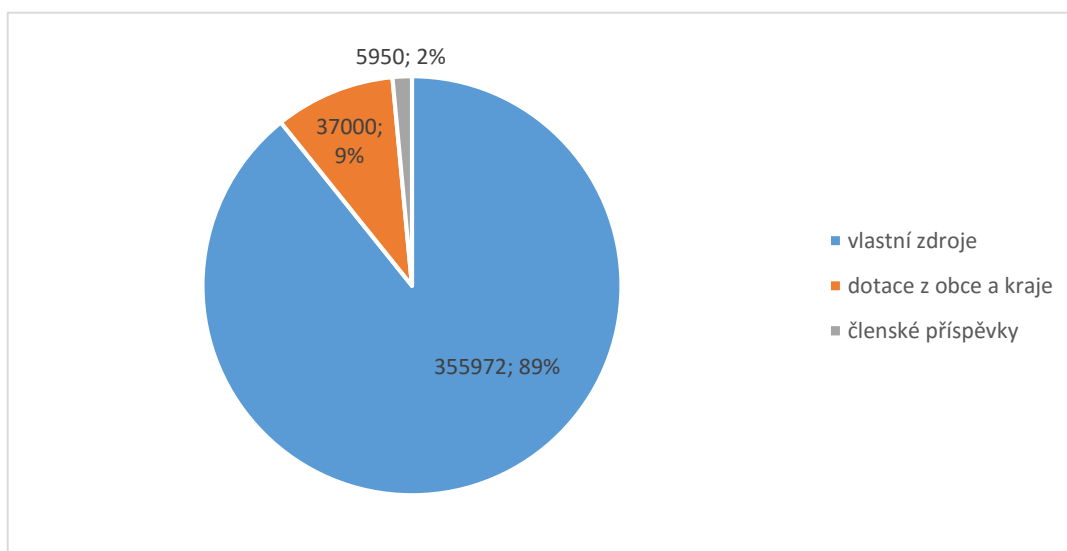
Hospodaření SDH Radslavice v roce 2015 bylo uzavřeno s nemalým ziskem. Celkový příjem činil 398 922 Kč, kdy největší část představovaly výdělky z pořádaných akcí apod. V loňském roce bylo vyhověno žádostem o dotace z obce, která činila 20 000 Kč, i z kraje, která byla v hodnotě 17 000 Kč. Další příjmovou položkou jsou členské příspěvky v částce 5950 Kč. Jednotlivé příjmové položky jsou přiblíženy v grafu 3.2. Celkové výdaje se vyšplhaly na částku 181 666 Kč. Tyto peníze byly vynaloženy na pořádání akcí, vlastních hasičských soutěží a na samotnou soutěžní účast svých členů. Výsledek hospodaření byl tedy ziskový, v hodnotě 217 256 Kč.

Graf 3.1 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně planých poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Graf 3.2 Rozložení příjmů SDH Radslavice v roce 2015.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.2 Sbor dobrovolných hasičů Osek nad Bečvou

Osek nad Bečvou je obec, která se nachází mezi okresním městem Přerov a příslušnou ORP Lipníkem nad Bečvou. Obec s rozlohou 1303 ha čítá 1205 obyvatel. V obci najdeme kromě základní a mateřské školy i TJ Osek nad Bečvou a samozřejmě SDH Osek nad Bečvou.

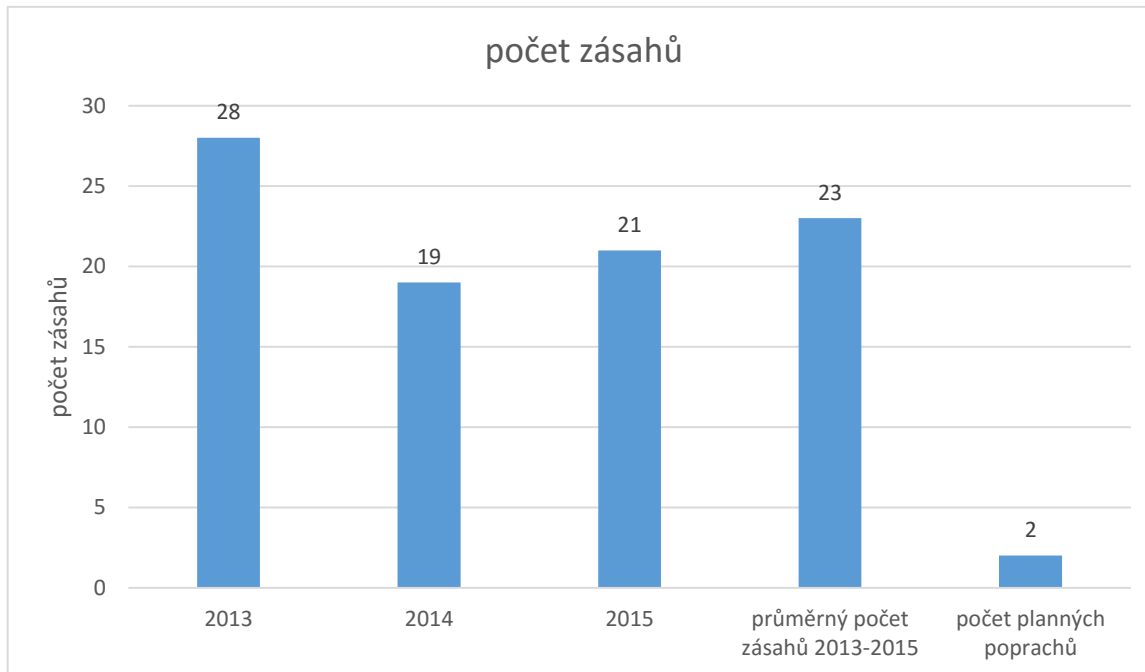
Sbor dobrovolných hasičů vznikl v roce 1905. Podnětem pro jeho vytvoření byl požár místní stodoly. Sbor se, kromě zajišťování ochrany obyvatel, angažuje ve společenském a kulturním vyžití obce, kdy organizuje společenské akce jako dětský den nebo hasičský ples. Účastní se několika soutěží, např. okrskových kol hry Plamen, Radslavské přílby a pořádá vlastní uzlovací soutěž o pohár starosty SDH Osek nad Bečvou.

SDH v současné době čítá 87 členů, z nichž je 25 členů v kategorii do 18 let. Sbor je zařazen do kategorie JPO III a uplynulém roce zaznamenal neskutečných 21 zásahů. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.3.

Příjmy sboru v roce 2015 činily 353 206 Kč. Část příjmu je tvořena členským příspěvkem v částce 3654 Kč. V loňském roce dostal SDH dotaci z obce v částce 47 000 Kč a z kraje 17 000 Kč. Dalšími příjmy byly sponzorské dary a příjmy z vlastní činnosti. Jednotlivé příjmové položky jsou vyjádřeny v grafu 3.4. Výdaje se vyšplhaly

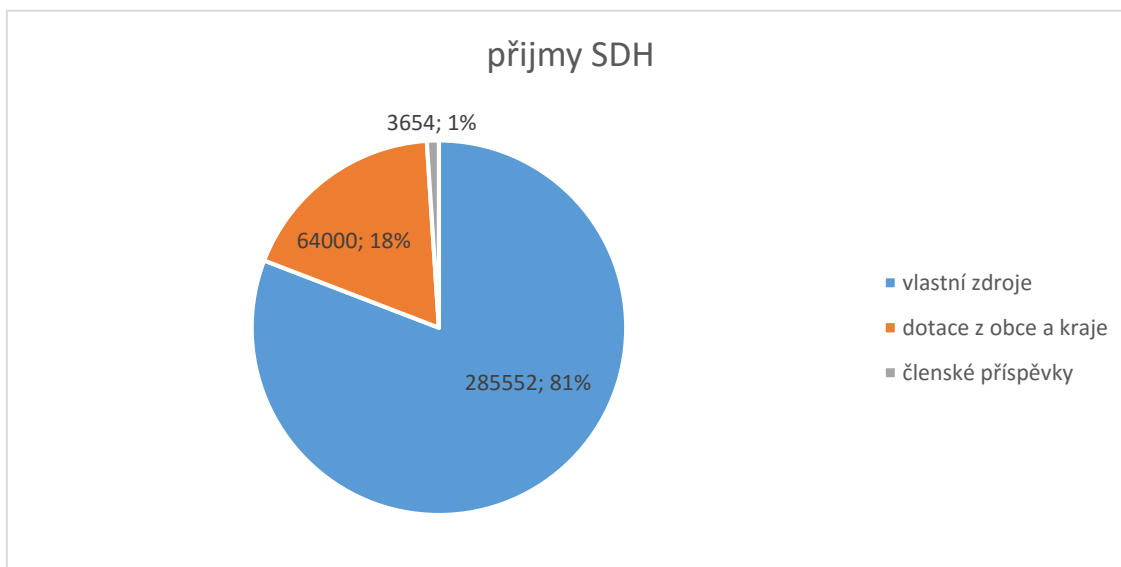
na částku 334 772 Kč a byly použity na nákupy uniforem, startovné a další výdaje na soutěže, propagační věci a dary do soutěží, které sbor sám pořádá apod.

Graf 3.3 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně pláných poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Graf 3.4 Rozložení příjmů SDH Osek nad Bečvou v roce 2015.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.3 Sbor dobrovolných hasičů Dřevohostice

Městys Dřevohostice je obec s katastrální výměrou 846 ha, kde v současné době žije 1523 obyvatel. Kromě obecní knihovny, zdravotního zařízení, základní a mateřské školy zde najdeme Výchovný ústav a střední školu Dřevohostice, což je chlapecké zařízení pro děti, které mají nařízenou ústavní výchovu. Dalším obdobným zařízením je Domov Adam, který je pobytovým zařízením, které poskytuje kromě ubytování i sociální služby chlapcům a mužům s mentálním, případně přidruženým tělesným postižením. V obci funguje několik spolků, např. Základní organizace Českého svazu včelařů Dřevohostice, TJ Sokol Dřevohostice, Kynologický klub, Myslivecké sdružení Kamenice, Sbor dobrovolných hasičů a další, které se starají o kulturní a společenské využití občanů.

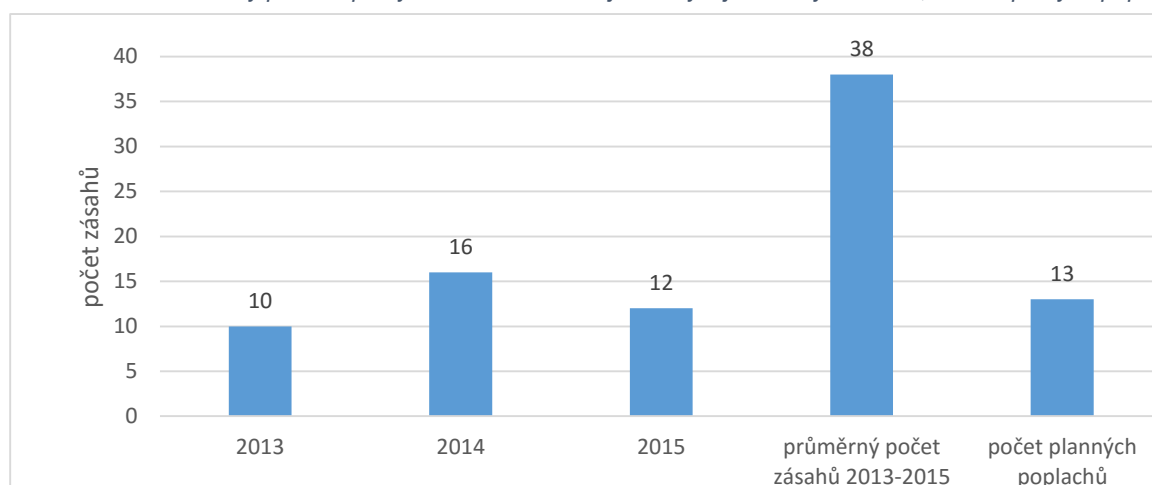
Již v roce 1880 začalo první jednání o zřízení hasičského spolku. Však pro velký nezájem místních obyvatel od tohoto kroku sešlo. 4 roky poté však se o potřebě zřízení hasičského sboru znovu uvažovalo. Tehdejší učitel získává podporu zastupitelstva, v roce 1884 svolává ustavující schůzi a vzniká už dnešní SDH Dřevohostice. Pro spoluobčany pořádá několik akcí a soutěží. Mezi tradiční akce patří dětský den spojen s kácením máje, při kterém je organizována spousta soutěží, atrakcí, vystoupení mažoretok apod. Oblíbenou událostí je i večerní prohlídka Dřevohostického zámku spojená s představením dřevohostických cechů a řemesel, středověkého tržiště. Probíhají starodávné hry a nechybí i dobové občerstvení. Samozřejmě nechybí hasiči pořádaný masopust, tedy vodění medvěda a další akce především pro děti. Kromě těchto větších společenských akcí SDH organizuje veřejné bruslení, sběr železného šrotu apod. Velkým lákadlem městysu Dřevohostice je ale uskutečněný projekt, kterým je Hasičské muzeum Dřevohostice, které se nachází v předzámčí Dřevohostického zámku. Tento podnět přišel při příležitosti 120 výročí založení sboru. V roce 2006 projekt podpořil Olomoucký kraj a muzeum bylo slavnostně otevřeno roku 2009. V muzeu je vystavena historická technika SDH okolních obcí i HZS Olomouckého kraje. Najdeme zde i historické dokumenty, hasičské helmy i koněspřežné a přenosné hasičské stříkačky. V loňském roce byla expozice rozšířena a obohacena o nejstarší koněspřežnou stříkačku z roku 1842. Mimo všech těchto akcí se družstva mužů, žen a dětí účastní několika soutěží, kterými jsou např. noční hasičská soutěž O nejzdatnější hasičský sbor, noční soutěž o pohár bratra Vašíčka, jež byl zakladatelem

SDH Dřevohostice a zároveň jeho prvním velitelem, a okrsková a okresní soutěže požárního sportu.

V současné době má sbor 82 členů, z čehož je 33 členů do 18 let. V rámci plošného pokrytí je řazen do jednotky JPO III. V loňském roce vyjížděli hasiči sboru ke 12 zásahům. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.5.

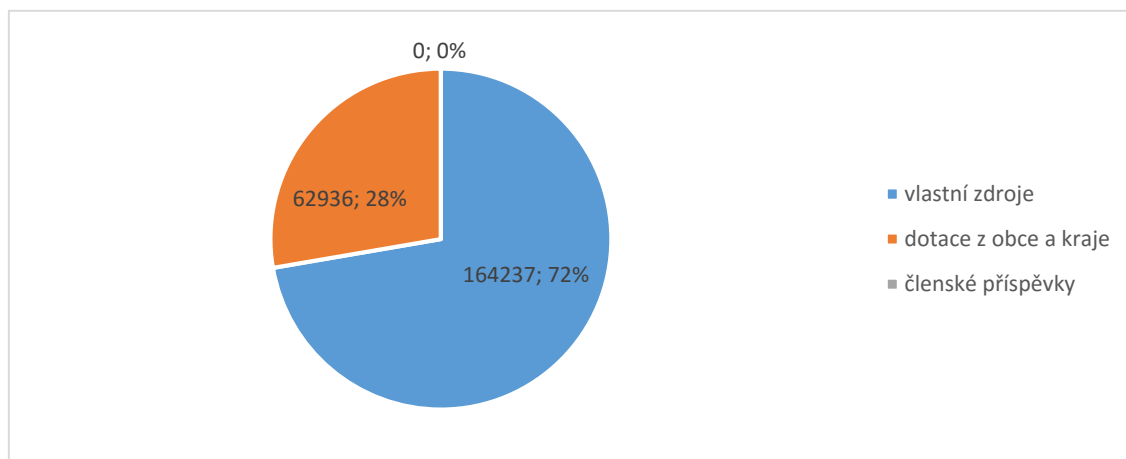
Hospodaření se v loňském roce podařilo udržet v kladných hodnotách. Celkové příjmy činily 227 173 Kč, přičemž většina je z pořádaných akcí, sběrů železa apod. V loňském roce poskytl městys Dřevohostice finanční podporu v hodnotě 62 936 Kč. Jednotlivé příjmové položky najdeme v grafu 3.6. Celkové výdaje vystoupily na 187 643 Kč. Financovány jimi byly jak pořádané akce, tak samotné soutěžení členů sboru.

Graf 3.5 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně pláných poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Graf 3.6 - Rozložení příjmů SDH Dřevohostice v roce 2015.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.4 Hasičský sbor Moravská hasičská jednota Rokytnice

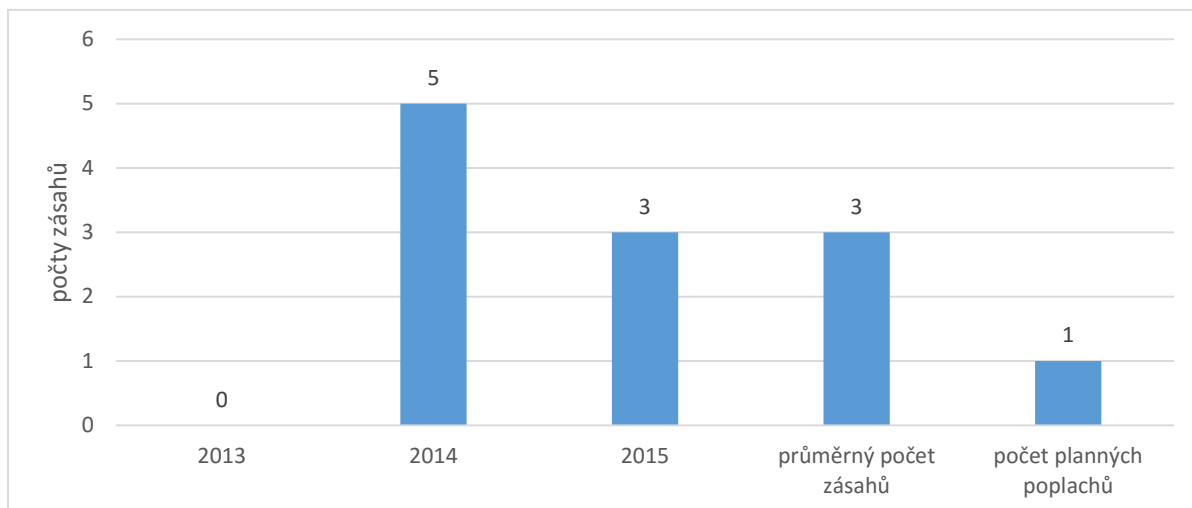
Obec Rokytnice leží nedaleko okresního města Přerov. Na rozloze 806 ha je k trvalému pobytu přihlášeno 1409 obyvatel. Společenský a kulturní činnosti v obci zajišťuje TJ Sokol Rokytnice, která má oddíl národní házené a malé kopané. Kromě tohoto spolku zde najdeme Myslivecké sdružení Dolek, Klub důchodců, Sbor pro občanské záležitosti při obecním úřadu a samozřejmě Hasičský sbor Rokytnice.

Jelikož je sbor organizační jednotkou MHJ, je oficiálním názvem sboru Hasičský sbor Moravská hasičská jednota Rokytnice. Tento HS vznikl v roce 1904. Od té doby se stará jak o ochranu obyvatel před požáry, záplavami apod., tak o celkovou údržbu obce. Jedna z tradičních událostí je hasičský ples, který je pořádán sborem každoročně a těší se velké oblibě, jelikož se sbor převážně věnuje soutěžním aktivitám. Každoročně se družstva mužů, žen a dětí účastní soutěží, které pořádají okolní sbory, převážně velkých cen a okresních kol požárního sportu. Družstvo dětí pak soutěží v branném závodu, v soutěži „Soptík“, což je halová vědomostní soutěž v několika disciplínách, požární ochrana, zdravotní péče, ochrana životního prostředí, doprava, topografie, šplh po laně, člunkový běh a další. Kromě sportovních a vědomostních akcí se podílí na udržování obce, kdy pořádá čištění obce, sběr železa apod.

V současné době čítá 67 členů, z kterých je 28 členů ve věku do 18 let. V kategorii požární ochrany je řazena do JPO V a v loňském roce sbor k zásahům nevyjížděl ani jedenkrát. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.7.

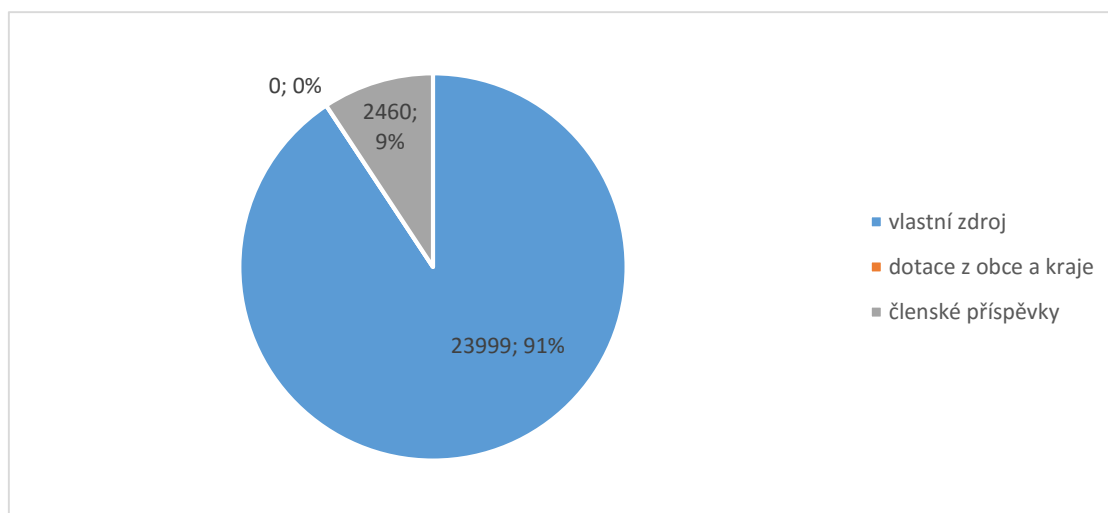
V roce 2015 byl výsledek hospodaření v kladných číslech. Celkový příjem v roce 2015 byl 26 459 Kč, přičemž nejpodstatnější část tvořily vlastní finance jako výdělky z pořádaných akcí apod. Sboru nebyly poskytnuté žádné dotace, takže pouze členské příspěvky v hodnotě 2460 Kč tvořily další položku celkových příjmů. Jednotlivé příjmové položky najdeme v grafu 3.8. Celkové výdaje byly v částce 11432 Kč, které byly poskytnuty na organizaci apod. Výsledek hospodaření tedy činil zisk 15027 Kč.

Graf 3.7 - Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně pláných poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Graf 3.8 Rozložení příjmů HS MHJ Rokytnice v roce 2015.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.5 Hasičský sbor Císařov, Moravské hasičské jednoty

Obec Císařov leží nedaleko města Přerov. Rozkládá se na 300 ha a čítá 300 obyvatel. Kromě místní knihovny zde najdeme i dva spolky, Klub malé kopané Císařov Devil's 99 a sbor hasičů.

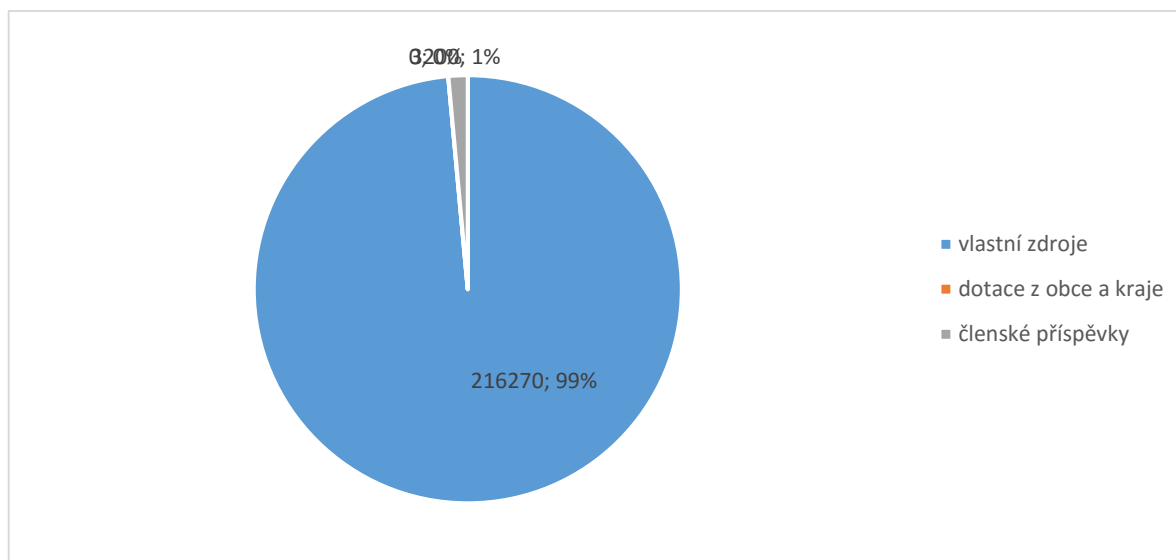
Hasičský sbor v Císařově byl založen v roce 1922. V roce 1993 se stal sbor členem nově vzniklého sdružení Moravská hasičská jednota a od té doby má sbor dle stanov, které jsou v organizaci platné, oficiální název Hasičský sbor Císařov, Moravské

hasičské jednoty. Během roku pořádá několik kulturních a společenských akcí. Za zmínku stojí hasičský ples, který je spojen s dětským karnevalem. V rámci plesu jsou vystoupení spolku a bohatá tombola. Další akcí je každoroční vodění medvěda spolu s pochováváním basy, které se koná vždy 40 dní před Velikonocemi, Spousta soutěží a zábavy je spjata s dětským dnem na ukončení prázdnin, který je organizován pro zdejší děti i děti z okolních vesnic. Kromě toho se členové sboru účastní čistění obce, sběru železa apod. V rámci sportu má sbor dvě soutěžní družstva, družstvo mužů a družstvo žen. Ty se pravidelně účastní několika soutěží v rámci Velké ceny okresu Přerov. Největší pozornost však přikládá požárnímu sporu a jeho hlavním disciplínám: požárnímu útoku, štafetě 4 x 100m a 100m překážek – jednotlivci. Všechny tyto disciplíny jsou zahrnuty od okrskového kola, okresního kola, přeboru Moravy až po mistrovství republiky. V této soutěži družstva získaly mistrovský titul České republiky, v roce 2003 družstvo mužů a v roce 2008 a 2009 družstvo žen. Co se týče sportovních aktivit, je Hasičský sbor Císařov, Moravské hasičské jednoty jedním z nejúspěšnějších sborů v okolí.

V současné době čítá sbor 80 členů, všichni ve věku nad 18 let. V plošném pokrytí je řazen do JPO V a loňském roce sbor nemusel vyjíždět ani k jednomu zásahu. Souhrn zásahů nelze vytvořit, jelikož sbor v posledních 3 letech nikde nezasahoval.

Celkové příjmy sboru v roce 2015 činily 219 470 Kč. Největší podíl tvořily příjmy z pořádaných akcí, výhry v soutěžích a členské příspěvky. Každý člen dává do sboru členský příspěvek v částce 40Kč, tudíž do celkového přispěli částkou 3 200 Kč. Jednotlivé příjmové položky najdeme v grafu 3.9. Výdaje, které byly vynaloženy hlavně na účasti v soutěžích a organizace akcí, činily 219 903 Kč. V loňském roce nedostal sbor dotaci ani z kraje ani z obce. Ke konci roku sbor skončil ve ztrátě, která byla však dorovnána ziskem z minulých let.

Graf 3.9 Rozložení příjmů HS Císařov, MHJ v roce 2015.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.6 Moravská hasičská jednota hasičský sbor Lobodice

Obec Lobodice je obec, která leží mezi Přerovem a Prostějovem na jihu Olomouckého kraje. Jedná se o jednu z nejstarších obcí na Moravě, kdy historie sahá kolem roku 1131. Kromě sboru dobrovolných hasičů v obci fungují další spolky, mezi které patří Sportovní klub Sokol Lobodice, Rybářský spolek a Tenisový spolek a které se podílejí na společenském a kulturním dění v obci. Obec se rozkládá na rozloze 720 ha a má 700 obyvatel.

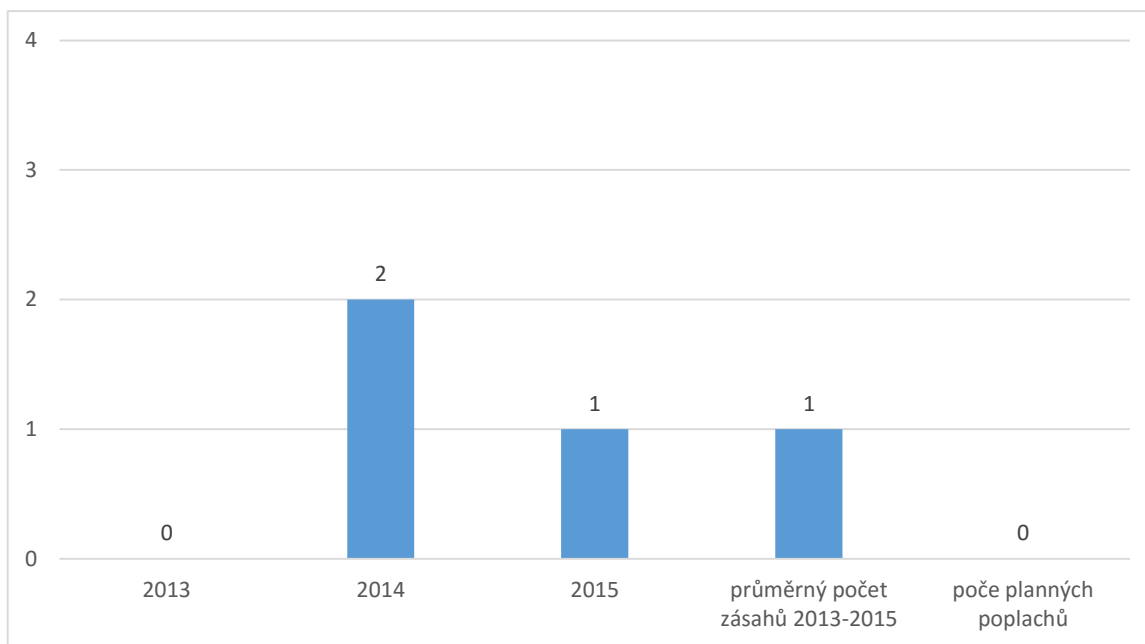
Moravská hasičská jednota hasičský sbor Lobodice je oficiální název místního hasičského sboru. Sbor byl založen v roce 1923 jako sbor dobrovolných hasičů Lobodice, kdy ke změně názvu došlo po vstupu do MHJ v roce 1999.. Sbor je řazen do kategorie JPO V a v roce 2015 zaznamenal 1 zásah. Ke konci loňského roku čítal 103 členů, z kterých je 25 členů mladších 18 let. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.10.

Během roku sbor pořádá několik kulturních akcí, ke kterým patří Country bál, který je obdobou hasičského plesu. Na bále jsou připravena různá vystoupení nejmenších členů sboru a tombola. Další pořádanou akcí je akce s názvem Mladí hasiči tančí. Při této oblíbené taneční soutěži oddíl mladých hasičů předvádí své taneční umění. Přípravka a mladší žáci se utkávají v tancích jako mazurka, polka a volný tanec. Starší žáci a dorost v tanci cha-cha, polka a volný tanec. Oblíbenou akcí, pořádanou ve většině okolních obcí, je stavění máje, které je spojeno se samotným pokácením v lese, zdobením stromu a následným postavením. Po měsíci se koná kácení máje,

teré je celodenní akcí, kdy jsou připraveny různé soutěže pro děti, ukázka práce uměleckého kováře, jízda vozem s koňským spřežením a každoročně je připravena soutěž o nejlepší koláč místních dam. Každoročně pořádanou akcí je lampionový průvod. Průvod je spojen s procházkou vesnicí, zastavením se u místního pomníku padlých hrdinů ze světových válek, kde jsou položeny kytice a zapáleny svíčky. V průběhu průvodu je připraven ohňostroj. Cíl průvodu je u požární zbrojnice, kde je pro všechny připraveno občerstvení. Oblíbenou událostí sboru je živý betlém, který se koná přímo na Štědrý den. Obyvatelé obce spolu s hasiči zpívají koledy, mohou si vyrobit vánoční ozdoby apod. Účelem této akce je setkání lidí v čase nejkrásnějších svátků v roce. Kromě pořádaných akcí se sbor, který má kromě oddílu mladých hasičů, jedno družstvo mužů a dvě soutěžní družstva žen, účastní několika soutěží. Mezi ně patří okrskové a současně okresní kolo mužů a žen v požárním sportu v rámci Moravské hasičské jednoty, ve kterých soutěží ve štafetě 4 x 100 m a v požárním útoku s vodou do nástřikových terčů.

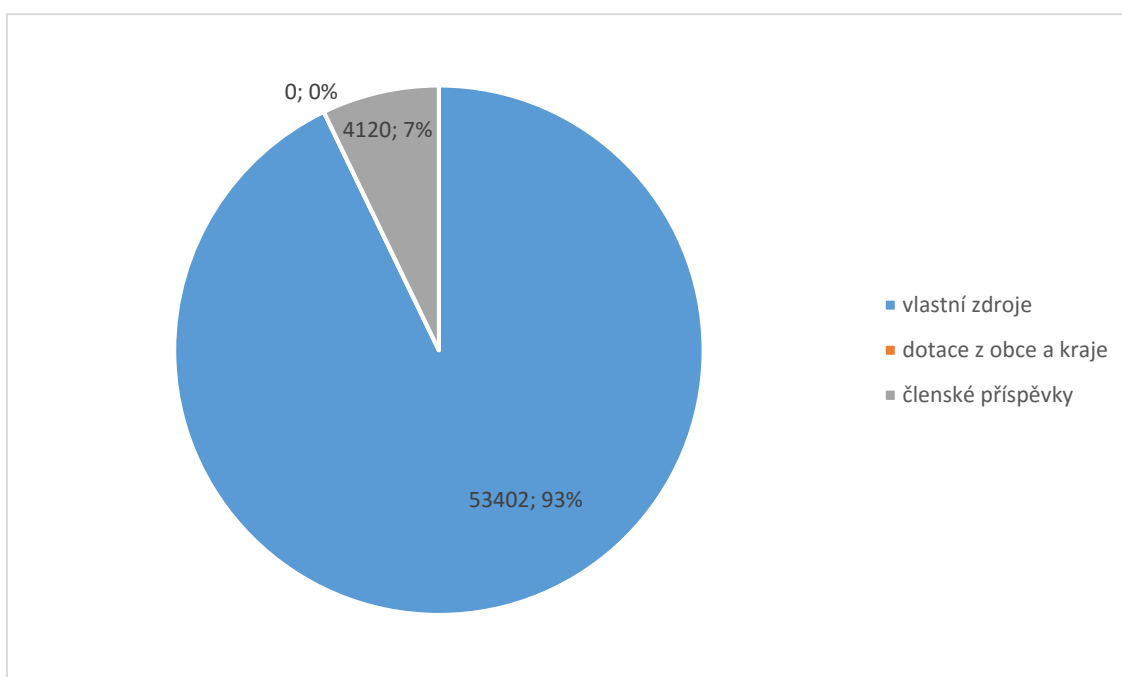
V roce 2015 Moravská hasičská jednota hasičský sbor Lobodice hospodařila se srovnaným rozpočtem. Celkové příjmy činili 57 522 Kč, kdy většina příjmu tvořily výdělky z akcí, které pořádal hasičský sbor. V loňském roce sboru nebyla poskytnuta dotace ani z kraje ani obce. A členské příspěvky byly celkové hodnotě 4 120 Kč. Jednotlivé příjmové položky najdeme v grafu 3.11. Celkové výdaje činili 53 433 Kč. Ty byly vynaloženy na pořádané akce, zajištění dopravy na jednotlivé soutěže apod. Tudíž v loňském roce hospodaření skončilo ziskem 4 089 Kč.

Graf 3.10 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně pláných poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Tabulka 3.11 Rozložení příjmů MHJ HS Lobodice

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.7 Hasičský sbor Kokory

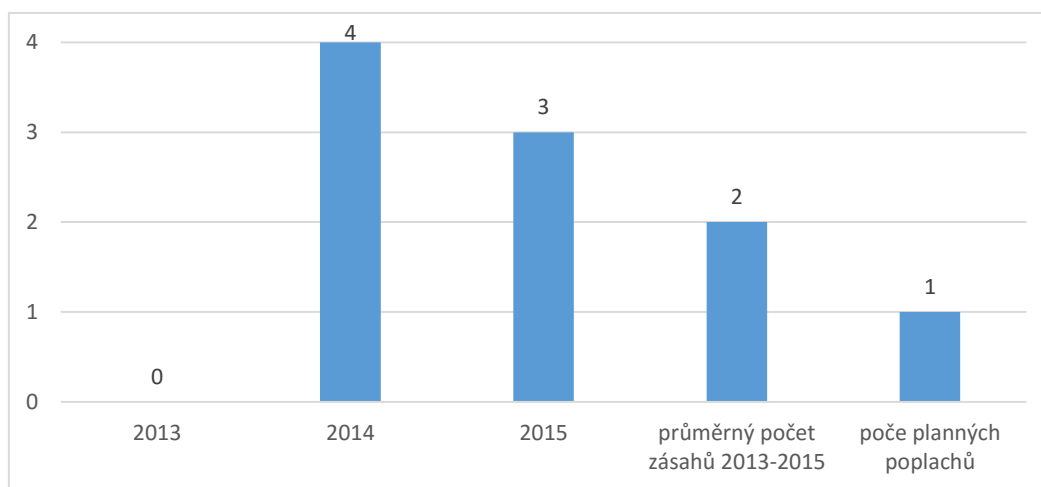
Obec Kokory je obcí o rozloze 671 ha s počtem obyvatel 1119. V obci najdeme Mateřskou a Základní školu, spoustu služeb v rámci zdravotnictví, jako praktického lékaře pro dospělé i děti, zubní i gynekologickou ordinaci. Ze spolků, které v obci fungují, zde najdeme SDH, Myslivecké sdružení a TJ Sokol Kokory, který má oddíl malé kopané, volejbalu a národní házené.

Samotný sbor byl založen v roce 1889 a od té doby patří k nejaktivnějším spolkům obce. V roce 1993 vstoupil do organizace MHJ a od té doby nese název Hasičský sbor Kokory. V obci se podílí na kulturních a společenských akcích, pořádá divadelní přestavení, různé koncerty apod. Mezi tradiční akce organizované sborem patří vodění medvěda a oblíbené pálení čarodějnic, spjaté se soutěžemi pro děti, občerstvením i pro dospělé a táborákem. Kromě společenského vyžití se HS pravidelně účastní soutěží v požárním sportu a velkých cen okolních sborů.

Počet členů HS čítá 54 členů, z nichž je 5 dětí. Sbor je zařazen do kategorie JPO V a v roce 2015 vyjžděl k 3 zásahům. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.12.

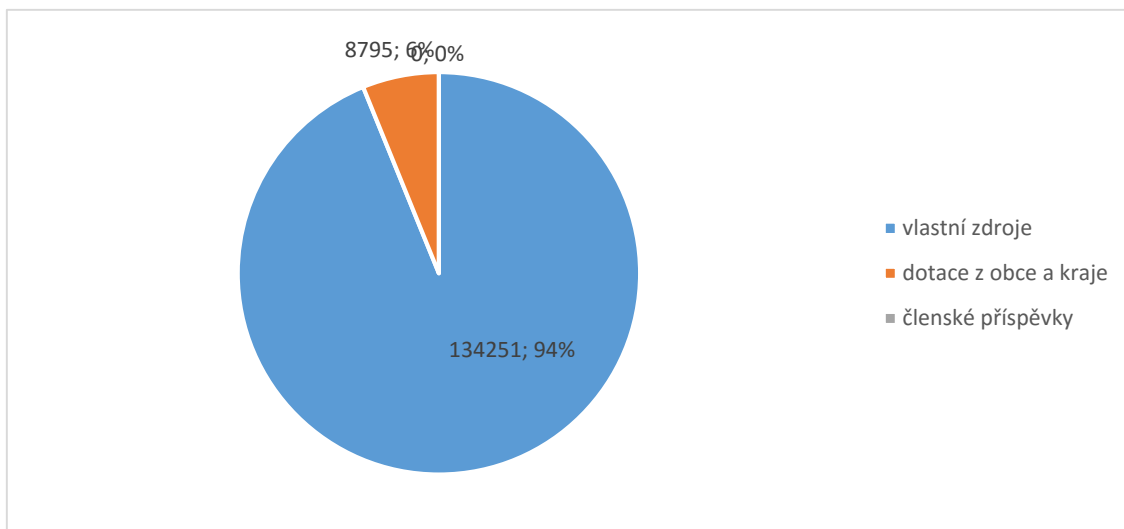
V roce 2015 činily celkové příjmy 143 046 Kč, z nich je většina tvořena z výdělků pořádaných akcí. V loňském roce bylo vyhověno žádosti o dotaci z obce a HS dostal finanční částku 8 795 Kč. Dalším příjmem byly finanční dary od místních podnikatelů. Celkové výdaje sbory se vystoupaly na hodnotu 93 500 Kč. Všechny výdaje byly vynaloženy na organizaci akcí a činnosti spojené se soutěžemi, kterých se členové zúčastnili. Hospodářský výsledek sboru byl 49 546 Kč.

Graf 3.12 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Tabulka 3.13 Rozložení příjmů HS Kokory v roce 2015.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.8 Sbor dobrovolných hasičů Staměřice

Obec Staměřice je jednou z místních částí obce Dolní Újezd a nachází se v tzv. Moravské bráně, která od sebe odděluje Jeseníky a Beskydy. Historie obce sahá až do dob mamut. V obci je několik spolků, které každoročně vyvíjejí bohatou činnost. Jedná se o SDH Dolní Újezd, SDH Skoky a SDH Staměřice, TJ Sokol Dolní Újezd (oddíl kopané a stolního tenisu), Český svaz chovatelů a Myslivecké sdružení. Kromě svých základních činností pravidelně organizují myslivecké dny, fotbalové turnaje atd.

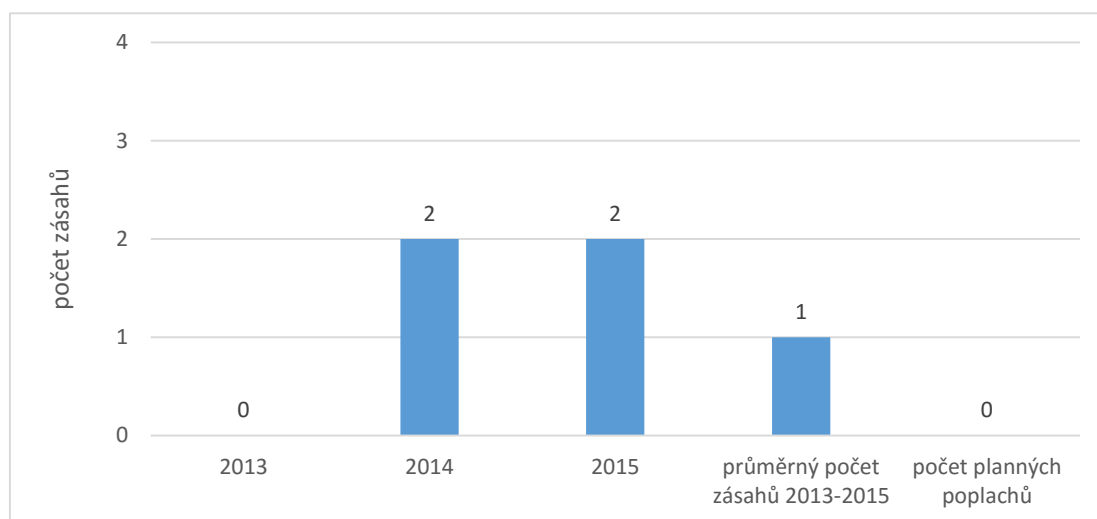
Sbor dobrovolných hasičů byl založen v roce 1938. Kromě zásahů při požárech je jeho hlavní činností pořádání kulturních akcí a soutěží. Ze všech tří sborů místních částí Dolního Újezdu patří k nejméně aktivním. Mezi události a akce, které jsou pořádány každoročně, patří masopust (vodění medvěda), který obnáší průvod masek obcí, spoustu tance a zábavy. Největší událostí je konání společenského plesu SDH, který je konán v místní části Dolní Újezd a na kterém nechybí vystoupení hasičského uskupení Staměřický ohniváček, bohaté občerstvení a tombola. Pro děti z obce je v červnu pořádán dětský den spojen s celodenními soutěžemi. V prosinci sbor organizuje slavnostní rozsvícení vánočního stromu. Kromě těchto akcí se sbor účastní okrskového kola v požárním sportu, poskytuje pomoc při zajištění velkých cen motokrosu v přerovské roklí. Kromě jednoho družstva mužů a jednoho družstva žen má sbor i 3 družstva mladých hasičů a jedno družstvo dorostu. Jednotlivá družstva se účastní každoročně několika závodů, např. uzlové štafety a soutěže v požárních útocích apod. V neposlední řadě jsou družstva zapojena v literární a výtvarné soutěži

"PO očima dětí" a do celostátní soutěže Plamen, která má 2 části, na podzim je branný závod a v květnu je pak druhé kolo, které je dvoudenní.

Ke konci roku 2015 čítal sbor 85 členů, z toho 31 členů do 18 let. V rámci kategorizace se sbor řadí do JPO V a v roce 2015 vyjžděli celkem ke dvěma zásahům. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.14.

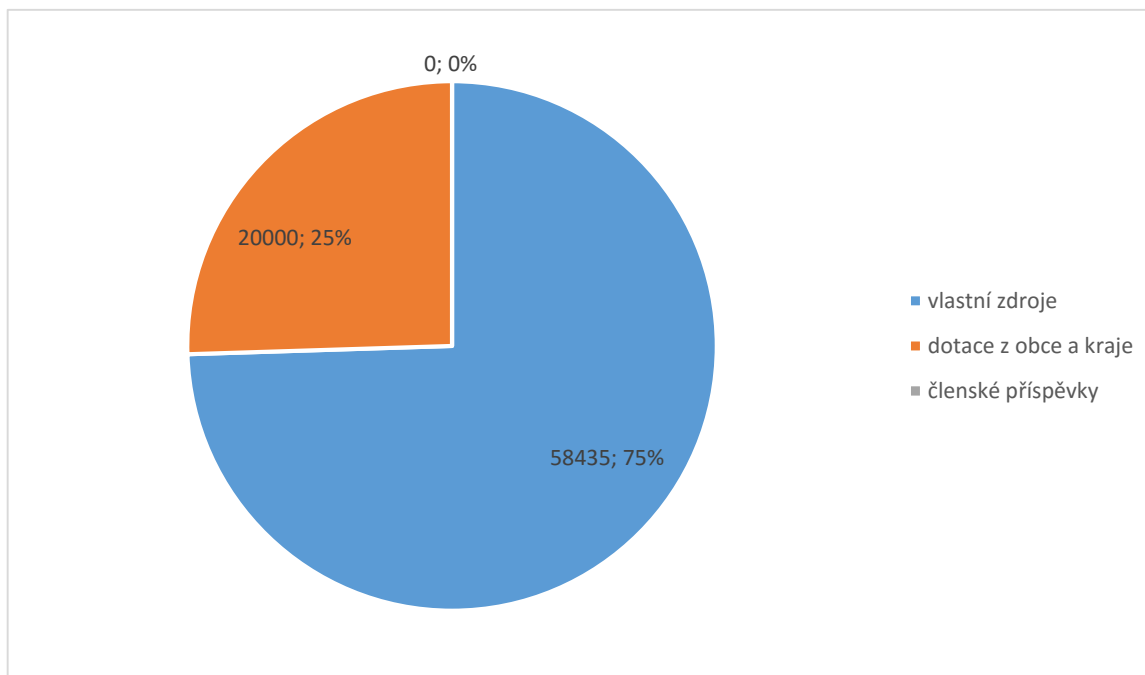
SDH Staměřice v rámci hospodaření pracuje každoročně s obdobným rozpočtem. V loňském roce činily příjmy 78 435 Kč, kdy celá částka byla získána z pořádaných akcí, kdy největší příjmovou položkou byl výtěžek z hasičského plesu. V loňském roce sbor dostal dotaci z obce v hodnotě 20 000 Kč. Obec Dolní Újezd platí sboru výdaje na provoz (nafta, poplatky STK apod.) a větší opravy u vozidel sboru, provoz hasičské zbrojnice (opravy, vybavení, energie, revize) apod. Jednotlivé příjmové položky najdeme v grafu 3.15. Výdaje činily 52 416 Kč. Tyto finance byly využity na občerstvení při všech brigádách, soutěžích, společenských akcích apod., na startovné při soutěžích, dovybavení potřebnou sportovní a zásahovou technikou (hadice, proudnice, spojky, apod.), vycházkové (společenské) a pracovní oděvy a dále sportovní oblečení a dresy, drobné opravy zásahového vozidla a požární zbrojnice, provoz soutěžního stroje (PS12), opravy a další.

Graf 3.14 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně pláných poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

Graf 3.15 Rozložení příjmů SDH Staměřice.

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.9 Sbory dobrovolných hasičů Přestavlky

Obec Přestavlky se nachází v okrese Přerov, asi 8 km od Přerova směrem na jihovýchod. K trvalému pobytu je zde přihlášeno 266 občanů žijících na rozloze 365 ha. V obci se nachází pozdně barokní zámek s rozsáhlým parkem. Kromě místního sboru dobrovolných hasičů najdeme v obci i spolek myslivců, včelařů a zahrádkářů, kteří se podílejí na vyžití občanů obce.

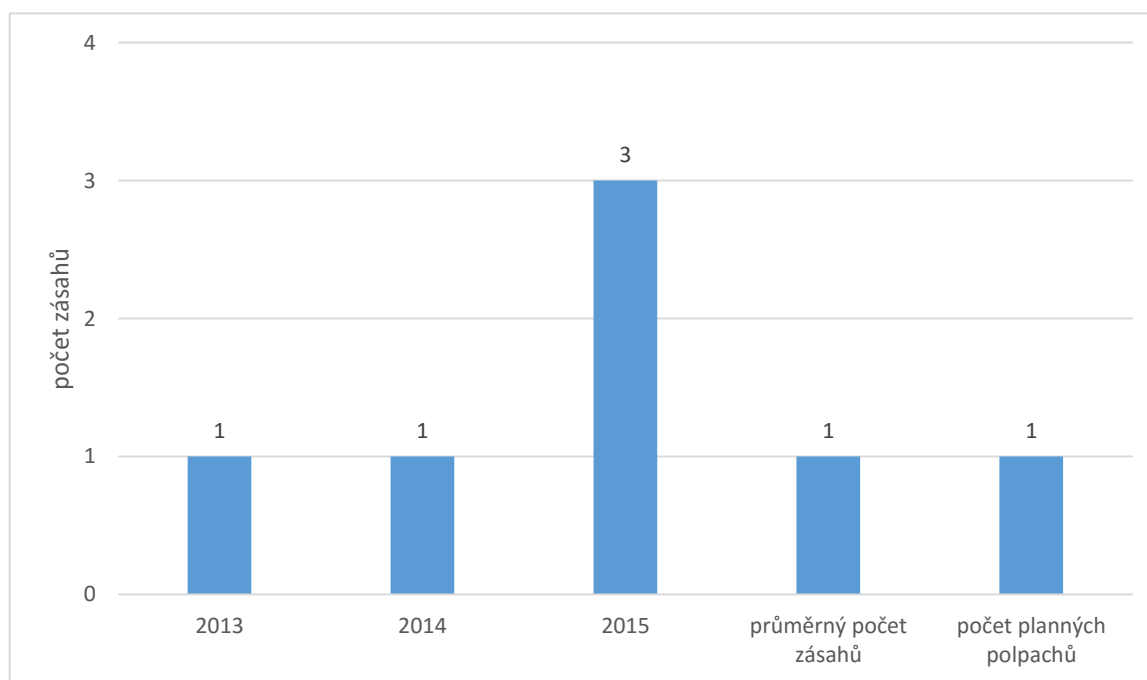
Sbor dobrovolných hasič vznikl v roce 1928 na základě zkušeností o potřebě hasičského sboru v okolních obcích. A již od prvopočátku se kromě ochrany obyvatel před požáry staral o společenské dění organizováním společenských událostí. Jako ve většině obcí kraje je každoročně pořádán hasičský ples, který je jednou z největších událostí roku. Tento ples se každý rok nese v jiném duchu, v loňském roce to byl retro ples, předloni ples pohádkových postav. Občané se mohou těšit na bohatý program spojený s tombolou a občerstvením. Kromě tohoto plesu jsou pro místní děti uspořádány dětské Šibřinky, které jsou jejich hasičským karnevalem. Při této příležitosti jsou pro ně připraveny různé soutěže a úkoly. Pravidelně SDH organizuje Mikuláše, masopust, tedy vodění medvěda a oblíbené vyjížďky hasičskou tatrou T 805, která pravidelně vyjíždí na Silvestra.

Každoročně se členové sboru účastní několika soutěží v rámci požárního sportu a soutěží okolních sborů, jako např. Radslavská přilba, která kromě vědomostních testů obnáší i náročné fyzické dovednosti, které družstva prokazují v disciplínách jako v útok do kopce, běhu v překážkové dráze s hadicemi, naplnění kádě pomocí ejektoru, apod.

V současné době sbor čítá 50 členů, z nichž je 15 členů ve věku do 18 let. SDH je zařazen do kategorie JPO V a v loni vyjížděl k 3 zásahům. Průměrný počet zásahů a počty v jednotlivých letech najdeme v grafu 3.16.

Celkové loňské příjmy sboru činily 43 000 Kč a celé byly tvořeny vlastními zdroji, mezi které patřily výděly z konání plesu, akcí pro děti a dalších společenských akcí a soutěží. Členské příspěvky sbor povinné nemá, tudíž do příjmů samotní členové nepřispívají. Sbor v loňském roce žádal o dotaci z obce, tak mu však nebyla poskytnuta. Celkové výdaje činily 35 000 Kč a byly vynaloženy na náklady provozu sboru a pořádané akce. Výsledek hospodaření ke konci roku dosáhl zisku 8 000 Kč.

Graf 3.16 Průměrný počet a počty zásahů zásahové jednotky v jednotlivých letech, včetně pláných poplachů.

Zdroj: HZS Olomouckého kraj, Statistické přehledy událostí HZS Olomouckého kraje (vlastní zpracování).

4 Komparace hospodaření sborů dobrovolných hasičů obcí

Všechny vybrané sbory dobrovolných hasičů vykazují v obou oblastech činnosti i hospodaření jistou podobnost. Samotná činnost sboru je ovlivněna velikostí jednotky. Složení členů a jejich počty mají největší vliv jak na možnosti v přípravách pořádaných akcí, tak na účasti členů v soutěžích, jelikož některé typy soutěží jsou pořádané pouze pro družstva mladých hasičů. V případě hospodaření jde hlavně dobrovolnost a ochotu okolí i samotných členů v podpoře sborů.

4.1 Komparace činností SDH

V oblasti činností je složité porovnávat samotné společenské aktivity, přestože jsou jedním z poslání všech sborů dobrovolných hasičů v obcích. Většina vybraných sborů pořádá každoročně hasičský ples nebo nějakou jeho obdobu. V okrese Přerov jsou tradičně pořádány akce jako masopust spolu s voděním medvěda, pálení čarodějnic, stavění a kácení máje apod. Ty obvykle pořádají právě SHD a konají se většinou v obcích, nejen vybraných.

V rámci sportovních aktivit, které jsou přímo spjaté s hasičským sportem, jsou všechny spolky velice aktivní. Účastní se jak hasičských soutěží pořádaných jednotlivými sbory, jako je osecká uzlovačka, jednotlivé velké ceny sborů apod., tak celorepublikových soutěží pořádaných MHJ nebo SH ČMS. Jde o soutěže konané v rámci požárního sportu. Účast na těchto oficiálních hrách je dobrovolná, však sbory pod záštitou SH ČMS mají účasti na minimálně okrskových kolech neoficiálně povinné. U MHJ je účast nepovinná. Je to jedna z věcí, která SDH vede k přechodu pod „konkurenční“ spolek.

Porovnat lze počet však počty členů jednotlivých sborů, jejichž součástí jsou i nastupující generace mladších členů do 18 let. V tabulkách 4.1, 4.2 a 4.3 můžeme vidět jednotlivé počty členů sboru, včetně členů do 18 let v jednotlivých SDH rozdělených dle zařazení do plošného pokrytí v roce 2015. Vybrané sbory byly pro porovnávání počtu členů rozděleny dle kategorií kvůli rozdílným minimálním početním stavům JPO dle právního předpisu¹⁸, které na porovnávaný počet obyvatel nemá vliv, jak je z tabulek patrné.

¹⁸ Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

Tabulka 4.1 Porovnání vybraných sborů v kategorii JPO III..

	SDH Radslavice	SDH Osek nad Bečvou	SDH Dřevohostice
Počet obyvatel	1128	1205	846
Rozloha obce	702	1303	1523
Počet členů	119	87	82
Počet členů do 18 let	20	25	33
Počet zásahů	15	21	12

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 4.2 Porovnání vybraných sborů v kategorii JPO V

	SDH Přestavky	HS Císařov, MHJ	HS MHJ Rokytnice
Počet obyvatel	266	300	1409
Rozloha obce	365	300	806
Počet členů	50	80	67
Počet členů do 18 let	15	0	28
Počet zásahů	3	0	2

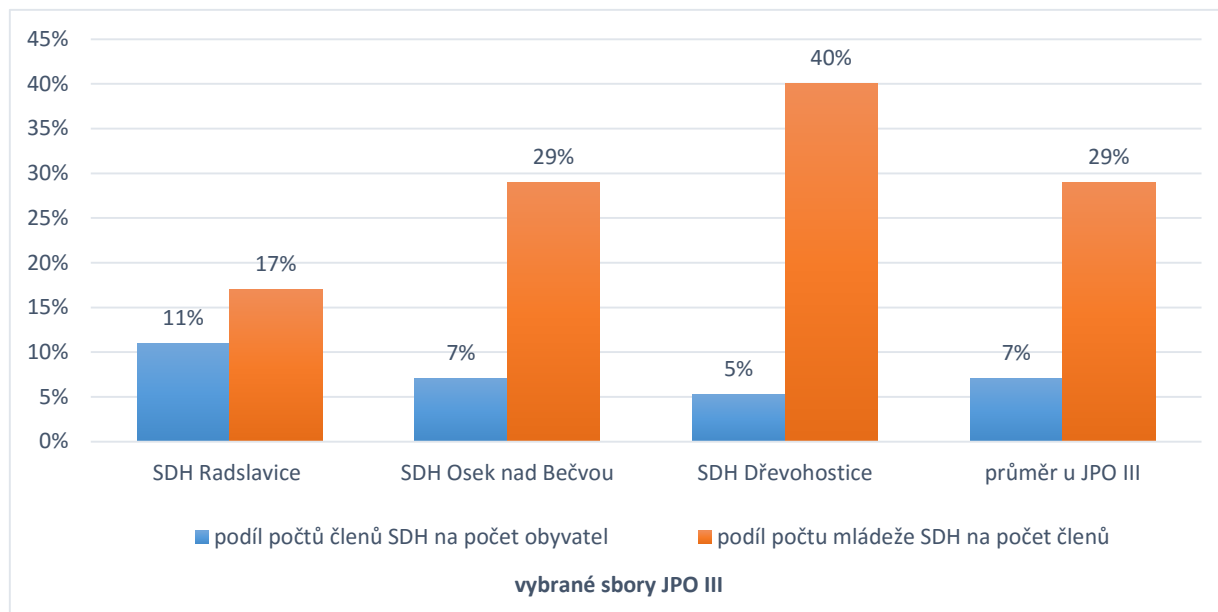
Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 4.3 Porovnání vybraných sborů v kategorii JPO V

	HS Kokory	MHJ HS Lobodice	SDH Staměřice
Počet obyvatel	1119	700	280
Rozloha obce	671	720	152
Počet členů	54	103	85
Počet členů do 18 let	5	25	31
Počet zásahů	3	1	2

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4.1 Podíl počtu členů na počet obyvatel a podíl mladých členů na SDH v kategorii JPO III.

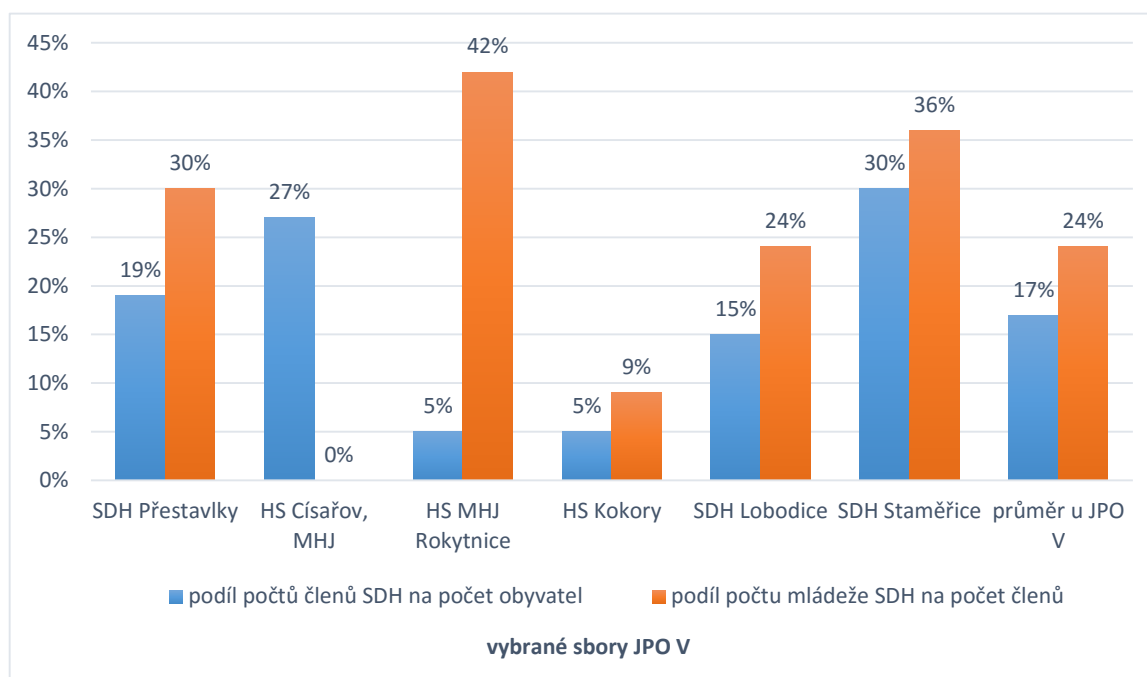

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu lze vyčíst, že z posuzovaných sborů má největší podíl obyvatel, kteří jsou členy sboru dobrovolných hasičů, obec Radslavice. Zbylé dva sbory jsou v podílu počtu členů na podobných hodnotách. U sborů zařazených do kategorie JPO III je v průměru 7% obyvatel vybraných obcí členy sborů dobrovolných hasičů.

V porovnání s podílem mladších členů je už rozdíl patrnější. Největší část sboru, které tvoří hasiči do 18 let, má SDH Dřevohostice, kdy z celkového počtu 82 členů je mladších hasičů 33. Sbor dobrovolných hasičů Radslavice má sice největší podíl členů sboru na obyvatele, ale jen malý počet mladších nástupců. Průměrná procentuální hodnota se pohybuje kolem 29%.

Graf 4.2 Podíl počtu členů na počet obyvatel a podíl mladých členů na SDH v kategorii JPO V.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Při srovnání sborů v kategorii JPO V funguje největší počet obyvatel obce ve SDH Staměřice. Přesto, že se jedná o malou místní část obce Dolní Újezd, která má také svůj sbor, celých 30% obyvatel je členy sboru. SDH Staměřice je totiž ze všech tří SDH místních částí nejaktivnější a oproti zbylým není v obci Staměřice větší kulturní a společenské vyžití. Nejmenší podíl počtů členů sboru na počet obyvatel má HS Kokory, spolu s HS MHJ Rokytnice. Pouze 5%. V průměru 17% obyvatel se začleňuje do místních sborů dobrovolných hasičů.

V případě mladých členů je však právě HS Rokytnice na nejvyšší hodnotě. Celých 42 % členů z celkového počtu 67 je ve věku do 18 let. Jako jediný sbor ze všech posuzovaných, který ve své organizaci nemá ani jednoho mladšího člena, je HS Císařov, MHJ. Z celkového počtu 80 členů jsou všichni ve věku nad 18 let. Průměrná hodnota tohoto srovnání je 24%, což znamená, že každý čtvrtý člen vybraných sborů je mladým hasičem.

4.2 Komparace hospodaření sborů dobrovolných hasičů obce

Tabulka 4.4 Souhrn příjmů SDH kategorie JPO III

	Celkové příjmy	Celkové výdaje	Výsledek hospodaření
SDH Radslavice	398 922 Kč	181 666 Kč	215 256 Kč
SDH Osek nad Bečvou	353 206 Kč	334 772 Kč	18 434 Kč
SDH Dřevohostice	227 173 Kč	187 643 Kč	39 530 Kč
Průměrné příjmy a výdaje JPO III	326 434 Kč	234 694 Kč	91 073 Kč

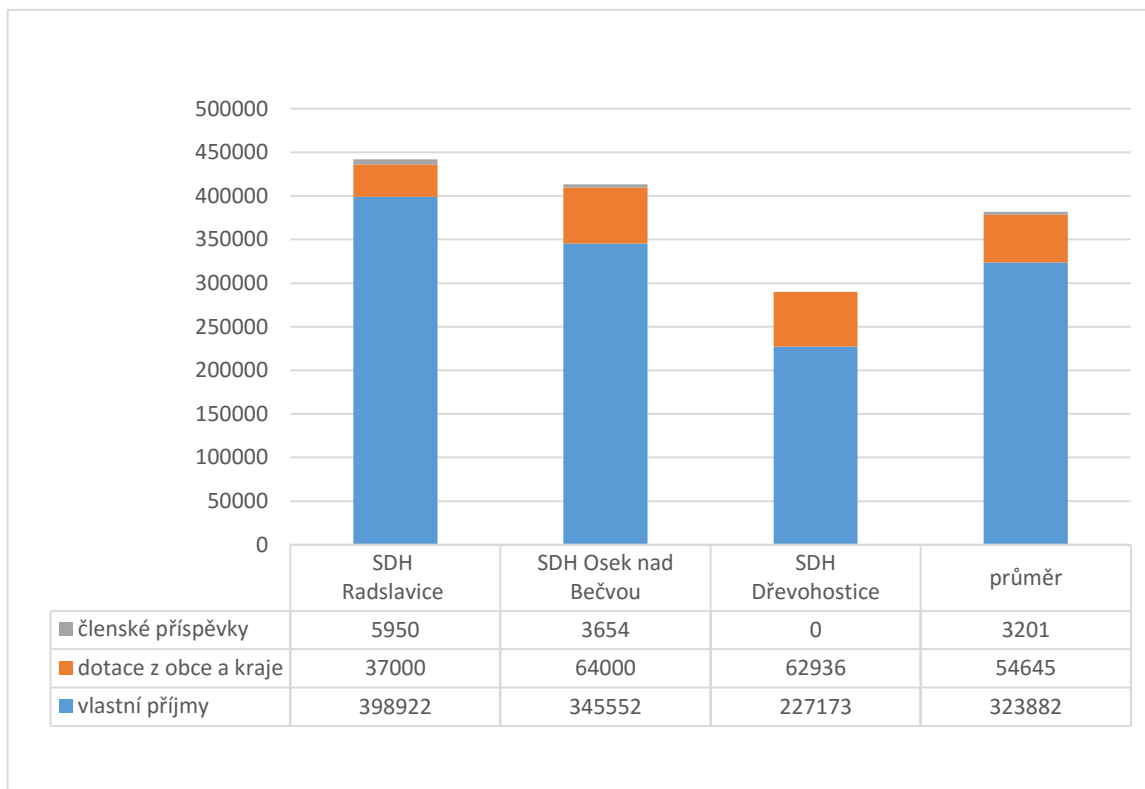
Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4.5 Souhrn příjmů SDH kategorie JPO V (zaokrouhleno na koruny)

	Celkové příjmy	Celkové výdaje	Výsledek hospodaření
SDH Přestavky	43 000Kč	35 000Kč	8 000Kč
HS Císařov, MHJ	219 470Kč	219 903Kč	-433Kč
HS MHJ Rokytnice	26 459Kč	11 432Kč	15 027Kč
Hasičský sbor Kokory	143 046Kč	93 500Kč	49 546Kč
MHJ HS Lobodice	57 522Kč	53 433Kč	4 089Kč
SDH Staměřice	78 435Kč	52 416Kč	26 019Kč
Průměrné příjmy a výdaje JPO V	94 655Kč	77 614Kč	17 041Kč

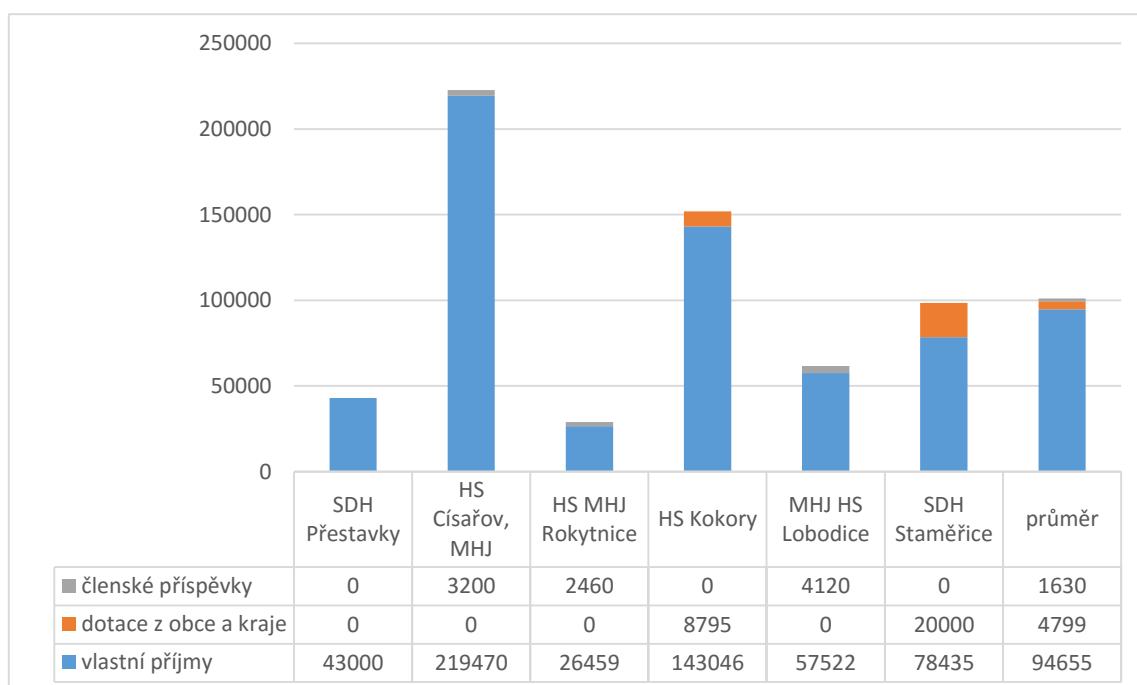
Zdroj: Vlastní zpracování.

Graf 4.3 Příjmové položky celkových příjmů jednotlivých SDH v kategorii JPO III.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Graf 4.4 Příjmové položky celkových příjmů jednotlivých SDH v kategorii JPO V

Zdroj: Vlastní zpracování.

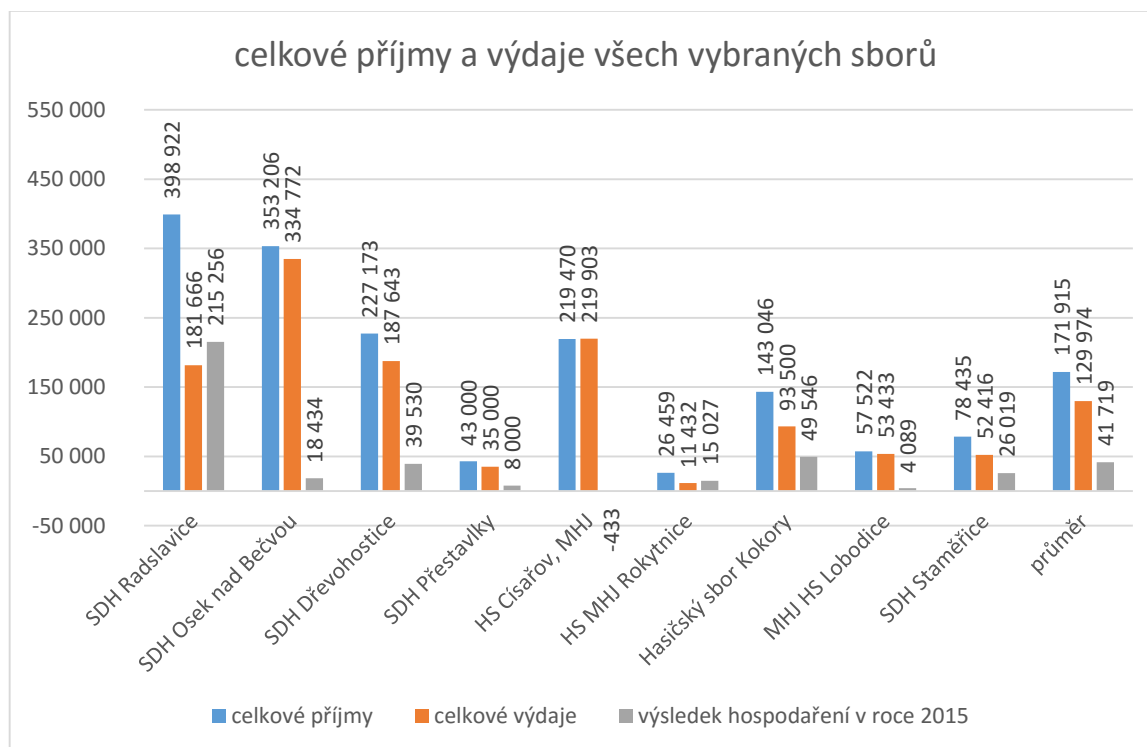
Ani pro komparaci zjištěných informací nemůžeme všechny vybrané sbory porovnávat dohromady. Tentokrát je to z toho důvodu, že jednotky v kategorii JPO II a JPO III mají kromě dotací z obcí ještě možnost čerpat dotace z kraje, které tyto finance dostávají z Ministerstva vnitra na zajištění akceschopnosti jednotek apod. Dotace určené pro nižší stupně jednotek pouze jako náhrady při zasahování mimo území působnosti, což je u JPO V málo pravděpodobné. Dotační financování JPO V je tedy čistě v režii obce. U našich vybraných sborů je tato skutečnost viditelná, jelikož všechny tři porovnávané sbory JPO III tyto dotace získaly, což by ve výsledku znatelně zkreslovalo průměrný příjem sborů.

Možnosti získávání financí je u sborů stejné a jejich struktura příjmů tedy také. Vždy se skládá z vlastních příjmů, které tvoří největší část. Tyto příjmy jsou vždy tvořeny výdělky, které plynou z pořádání společenských akcí. Největší položkou vlastního příjmu je výdělek z hasičských plesů, jelikož je to sbory jedna z největších pořádaných akcí, a dalších organizovaných akcí (masopust, dětské dny apod.). U méně majetných sborů tvoří velkou část i např. sběr železa apod. Do vlastních příjmů jsou zahrnuty i finanční odměny z výher na soutěžích. Ač se nejedná o převratné částky, některé sbory, které nemají až takovou podporu v okolí nebo možnosti, se na tuto možnost zaměřují. V mnoha soutěžích jsou první místa finančně oceněna. Při větším počtu soutěžních družstev ve sboru a jejich šikovnosti může příjem z výher tvořit u některých sborů velkou část. Průměrná hodnota vlastních příjmů činila u sborů JPO III 323 882 Kč a u JPO V 94 655 Kč.

Další příjmovou položkou sborů jsou dotace. Jedná se o dotace z obce na činnost nebo vybavení sboru. Všechny dotace jsou na základě žádosti a obec schvaluje, zda ji sboru poskytne či nikoli. Jak bylo zmíněno dříve, JPO III mají ještě možnost získání dotace i z kraje. Jak je vidět z grafu 4.3 a 4.4, čtyři z devíti vybraných sborů v loňském roce dostali dotaci z kraje nebo obce. Jak již bylo zmíněno výše, nejedná se o každoroční příjmy, tudíž je celkový příjem o tyto částky navýšen jen nepravidelně. V případě sborů JPO III se jedná jen o HS Kokory a SDH Staměřice. Průměrné hodnoty dotací poskytnutých vybraným sborům činila 54 645 Kč a 4 799 Kč.

Poslední částí příjmu jsou členské příspěvky. Ty jsou v rámci samotného sboru dobrovolné, i přesto je u vybraných sborů odvádí pět z devíti porovnávaných. U žádného sboru nejde o převratné částky, v průměru kolem 45-50 Kč za člena. Průměrné příjmy z členských příspěvků jsou tedy 3 201 Kč a 1 630 Kč.

Graf 4.5 Celkové příjmy a výdaje všech vybraných sborů

Zdroj: Vlastní zpracování.

Srovnání, které je možné u všech vybraných sborů, je možné u celkových příjmů a výdajů. Čím větší jsou příjmy, srovnatelné mohou být i výdaje. Při srovnávání hospodaření je zřejmé, že většina sborů uzavírala rok v ziskových hodnotách. Výjimkou je pouze HS Císařov, MHJ, který v loňském roku byl 433 Kč ve ztrátě. Tuto ztrátu však dorovnal ziskem z minulého období. Největší celkové příjmy vykazují sbory SDH Radslavice, SDH Osek nad Bečvou a SDH Dřevohostice. Je to dáno předchozí analýzou příjmových položek, kdy všechny sbory dostaly v loňském roce velké dotace. V podobných hodnotách celkového příjmu se pohybovala již zmiňovaný HS Císařov. Tyto příjmy byly však celé investovány, i se ztrátou. Nejmenší příjmy v roce 2015 zaznamenal HS MHJ Rokytnice. Jelikož nejde o početně malý spolek (tab. 4.2), možnou příčinou je neochota okolí v podpoře sboru.

Nejvyšší výdaje zaznamenal SDH Osek nad Bečvou. Většina výdajů byla vynaložena na zajištění soutěžících družstev a vybavení členů sboru. Vzhledem k velikosti příjmů sboru se s takovou hodnotou mohlo vynakládat.

Průměrné příjmy vybraných sborů v loňském činily 171 915 Kč, výdaje 129 974 Kč a průměrný výsledek hospodaření byl ziskový v hodnotě 41 719 Kč. Což vypovídá o dobrém hospodaření.

5 Interpretace výsledků, návrhy a doporučení

Všechny srovnávané sbory byly vybírány na základě velikostí obcí, ve kterých se nachází, srovnatelným množstvím činností, které vyvíjí, množstvím poskytnutých informací a v pár případech s vlastní zkušeností s nimi.

5.1 Interpretace výsledků

Po podrobnějším srovnání je zřejmé, že všechny sbory dobrovolných hasičů jsou si ve své podstatě podobné. Ať ve velikostech a činnostech sborů, tak ve způsobu hospodaření. Při srovnání výjezdů členů sborů, které jsou zařazeny do JPO V je počet do 5 výjezdů ročně. I když je srovnávané období pouze tříleté, počty jsou přibližně podobné. Pokud se nejedná o mimořádné události, jako povodně, sněhové přívály apod., kdy jsou dobrovolní hasiči nedílnou součástí pomoci. V případě počtů členů sborů jsou už zjištěné výsledky rozdílné. U sborů řazených do kategorie JPO V je průměr počtu členů na počet obyvatel okolo 17%. Podstatně nižší hodnota je v případě JPO III, které je pouze 7%. Počet mladých členů do 18 let je až na výjimky, kterými je s nejvyšším odstupem HS Rokytnice a SDH Dřevohostice a v opačném případě HS Císařov, srovnatelný. Všechny sbory se snaží mladé občany motivovat a zajistit si tak své nástupce.

Činnost sborů je u všech srovnávaných sborů téměř totožná. V obci zajišťují kulturní a společenské vyžití a svým členům možnosti se fyzicky i vědomostně vzdělávat.

Hospodaření je také až na výjimky srovnatelné. Jediný HS Císařov se dostal do mínusové hodnoty 433 Kč, která byla srovnána ziskem z minulého období. Rok 2015 zbylé sbory zakončily výsledkem hospodaření v zisku. Příjmy jsou nejvíce ovlivněny vlastní snahou a aktivitou členů, jelikož dotace z obce a z kraje dostávají sbory nepravidelně. Členské příspěvky, které u sborů nejsou povinné, vybírají jen některé sbory vzhledem ke skutečnosti, že jsou stanovené povinné příspěvky za každého člena, které jsou odváděny zaštiťujícím sdružením, SH ČMS a MHJ. Ačkoliv se jedná o částky 70 Kč a 60 Kč. Většina příjmu získaného během roku se investuje do organizování akcí, soutěží, které pořádají samotné sbory a do zabezpečení soutěžních družstev. A v neposlední řadě pro obnovu či údržbu hasičského vybavení a techniky.

5.2 Návrhy, doporučení

Jak je patrné z celé práce, je členství ve sborech dobrovolných hasičů stále vyhledávané. I počty mladých členů jsou ve většině sborů přijatelné. Je však potřeba tyto spolky u dětí stále prosazovat. V dnešní době velkého nezájmu mladých o aktivity a sdružování se, je vyzdvihnutí nejen sborů dobrovolných hasičů, ale i jiných spolků nadmíru důležité. Rozvíjí jejich fyzické i duševní dovednosti a vedou je k zodpovědnosti. Řešením by bylo dětem co nejvíce přiblížit důležitost sborů nejen ze stránky organizace akcí apod., ale hlavně v oblasti ochrany a pomoci, pro kterou byly v prvopočátku vytvářeny. Tento pohled by pro ně mohl být přínosnějším. Každý druhý kluk chtěl být hasičem, nepřestával si pod tím však organizaci hasičského plesu.

Jak plyne z podobnějšího srovnání hospodaření, největší příjmy mají nejaktivnější sbory dobrovolných hasičů. Všechny sbory si na své aktivity vydělají samy, tudíž nejsou na okolí přímo tolik závislí. Ale jelikož jsou nedílnou součástí života v obci, ať při záchranných akcích, tak v rámci kulturního a společenského dění, řešením by bylo jim přispívat z obecních rozpočtů přímo. A nejen na provozní náklady a vybavení. Nejlépe formou pravidelných příspěvků. Další možností je poskytnout dotace z kraje i JPO V, které jsou ve většině obcí.

U jednotlivých vybraných sborů jsou návrhy také obecné. Snad jen u Hasičského sboru Císařov, Moravské hasičské jednoty je doporučení, zaměřit se na motivaci dětí a mladší generace, která může být nástupcem nynějšího sboru. Jako jediný sbor nemá ani jednoho mladšího člena a všichni členové jsou ve věku nad 18 let.

6 Závěr

Sbory dobrovolných hasičů neodmyslitelně patří ke každé obci. První zmínky o hasičství jako takovém sahají až do 14. století, kdy po nekontrolovatelných požárech lidé začali mít potřebu naučit se, jak těmto situacím předcházet. Tehdy byly sbory jedinou ochranou před ohněm samotných. Po nástupu profesionálních složek se jejich činnost je zaměřena na volnočasovou aktivitu, která je neméně potřebná. Jsou jedni z hlavních organizátorů společenských a kulturních akcí, podobně jako třeba TJ Sokol. Stále však pro své spoluobčany zůstávají jistotou bezpečí a ochrany majetku a jich samotných.

Cílem bakalářské práce byla komparace činností a hospodaření vybraných sborů dobrovolných hasičů v obcích Olomouckého kraje.

Analýza proběhla na úrovni samotných sborů, při které byly popisovány aktivity v rámci svého původního poslání, tedy počty zásahů při požárech a mimořádných událostí. Zásahy byly srovnány v časovém rozmezí tří let. Dále byla provedena analýza činností sborů, které se účastní buď jako organizátoři akcí, nebo aktivní členové v soutěžních kláních. Byl proveden rozbor jejich hospodaření v rámci jednotlivých sborů, jejich hlavní příjmové a výdajové položky a části. Z něho je zřetelné, jak jsou sbory finančně zabezpečeny a jaké úsilí za tím stojí. Další analýzou byly jednotlivé aktivity, počty členů a jejich podílů mladých členů v rámci rozdělení sborů dle zařazení do JPO V a JPO III. Následně byly tyto poznatky srovnávány mezi vybranými sbory. Sbory byly vždy rozděleny dle zařazení do kategorie JPO z důvodu možného zkreslování výsledných poznatků. Pouze v případě celkového hospodaření jsou sbory srovnávány najednou. Z komparací je patrná podobnost ve všech analyzovaných oblastech. Je zřetelné, jak velkou položkou jsou u většiny srovnávaných sborů příjmy z vlastních zdrojů a jak málo jsou podporovány např. obcemi či kraji. Ač jsou pro ně velkým přínosem. Na závěr byly porovnány výsledky hospodaření, které u většiny vybraných vykazovaly kladné čísla.

V závěru práce byly předneseny doporučení a návrhy na zlepšení jak samotného financování, tak zajištění, aby tato dlouholetá tradice mohla pokračovat. Návrhy byly předkládány všem sborům dobrovolných hasičů obecně. Jsou založeny na motivaci mladých občanů a dětí obcí a v případě financování na potřebu větší podpory z obcí a krajů.

Seznam použité literatury:

Odborná literatura:

CEKOTA, Vojtěch. Příspěvky k dějinám požární ochrany okresu Přerov. Praha:

Floripress - nakladatelství a vydavatelství Sdružení Čech, Moravy a Slezska, 1991.

ISBN 80-90-0032-1-4.

FIALA, Miloš; VILÁŠEK, Josef. Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva. 1. vydání.

Praha: Nakladatelství Karolinum, 2010, 208s. ISBN 978-80-246-1856-2

HANUŠKA, Zdeněk. Organizace jednotek požární ochrany. 2. aktualizované vydání.

Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2008, 116 s.

ISBN 978-80-7385-035

KULHAVÝ, M. Metodika plnění disciplín požárního sportu. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Ostrava, 2010. ISBN 978- 80-7385-091-3

NITRA, Josef. Almanach 2009 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Praha:

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, c2010, 239 s. ISBN 978-80-254-6809-8.

SZASZO, Zoltán. Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích.

Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0.

Právní předpisy:

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ze dne 22. 6. 2001. In: České republiky. 2001 [24. 4. 2016]

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ze dne 17. 12. 1985. In: Sbírka zákonů České republiky. 1985 [24. 4. 2016]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ze dne 28. 6. 2000. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000 [24. 4. 2016]

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ze dne 11. 11. 2015. In: Sbírka zákonů České republiky. 2015 [24. 4. 2016]

Elektronické dokumenty a ostatní:

DOBROVOLNÍ HASIČI.CZ. Ekonomický úsek [online]. [20. 4. 2016]. Dostupné z: https://www.dh.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=58

DOBROVOLNÍ HASIČI.CZ. Výroční zpráva SH ČMS 2015[online]. [20 4. 2016]. Dostupné z: <https://www.dh.cz/dokumenty/vyrocni-zpravy/Vyrocni-zprava-2015/vyrocni-zprava-mail.pdf>

HASIČSKÝ SBOR CÍSAŘOV. Hasičský sbor Císařov [online]. [20 4. 2016]. Dostupné z: http://hasicicisarov.nawebu.org/index.php?text_id=uvod

HASIČSKÝ SBOR ROKYTNICE U PŘEROVA. HS Rokytnice u Přerova [online]. [20 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.hasicirokytnice.wbs.cz/>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR. In: Statistické ročenky záchranné hasičského sboru - Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [10. 4. 2016]. Dostupné z: file:///C:/Users/Lucie/Downloads/rocenka_2015%20.pdf

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR. In: Statistické ročenky záchranné hasičského sboru - Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [10. 4. 2016]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Lucie/Downloads/rocenka2014%20.pdf>

MHJ LOBODICE. Profil sboru: MHJ Lobodice [online]. [20. 4. 2016]. Dostupné z: <http://hasici-lobodice.webnode.cz/o-nas/>

MORAVSKÁ HASIČSKÁ JEDNOTA. HISTORIE MHJ.MORAVSKÁ HASIČSKÁ JEDNOTA [online]. [15. 4. 2016]. Dostupné z: http://mhj.cz/?page_id=53

SDH DŘEVOHOSTICE. Www.sdhdrevohostice.estranky.cz - Historie sboru [online]. [20. 4. 2016]. Dostupné z: <http://http://www.sdhdrevohostice.estranky.cz/clanky/historie-sboru.html>

SDH RADSLAVICE. Hasiči - Radslavice [online]. [30. 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.radslavice.cz/hasici/index.php?nid=5660&lid=cs&oid=1314314>

SDH STAMĚŘICE. SDH Staměřice [online]. [30. 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.sdhstamerice.cz/Historie.html>

ZÁCHRANNÝ ÚTVAR - HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

In: Záchranný útvar HZS ČR - Organizace - Hasičský záchranný sbor [online]. [20. 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/imgDetail.aspx?docid=21757249>

Prohlášení o využití výsledků diplomové bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo; - beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3); - souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO; - bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona; - bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

6.5.2016

.....

Lucie Šebestová

Seznam zkratk:

CAS - cisternová automobilová stříkačka

ČČK - Český červený kříž

HS – Hasičský sbor

HZS - Hasičský záchranný sbor

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

IZS - Integrovaný záchranný systém

JPO - Jednotka požární ochrany

KORM - Krajskou odbornou radu mládeže

KSH - Krajské sdružení hasičů

MHJ – Moravská hasičská jednota

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV - Ministerstvo vnitra

MV-GŘ HZS ČR - Ministerstvo vnitra - Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

OORM - Okresní odbornou radu mládeže

OPIS - Operační a informační střediska

ORP – Obec s rozšířenou působností

OSH - Okresní sdružení hasičů

PO - požární ochrana

SDH - Sbor dobrovolných hasičů

SH ČMS - Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

TCTV - technická centra tísňového volání

TFA - Toughest Firefighter Alive

TJ – Tělovýchovná jednota

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Upřesnění činností dle požárního nebezpečí

Příloha č. 2: Organizace HZS ČR

Příloha č. 3: Fotografie SDH

Příloha č. 1: Upřesnění činností dle požárního nebezpečí

Za činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím se podle zákona č. 133/1985 Sb., pokládají činnosti:

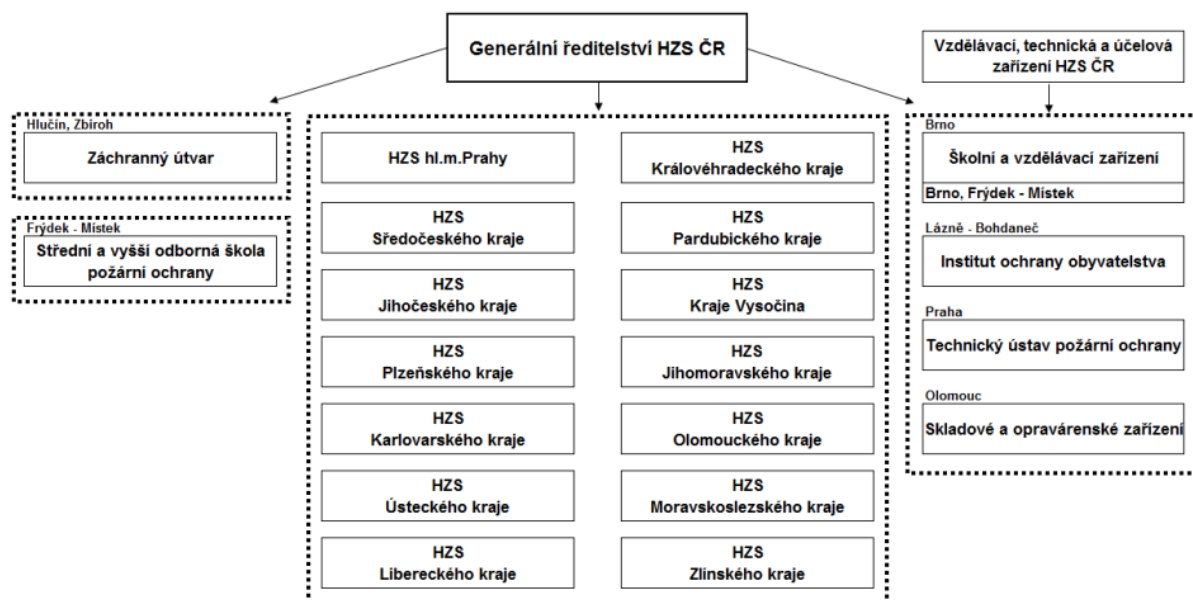
- a) při nichž se vyskytují v jednom prostoru nebo požárním úseku nebezpečné látky a přípravky, které jsou klasifikovány jako oxidující, extrémně hořlavé, vysoce hořlavé a hořlavé v celkovém množství převyšujícím 1 000 kg těchto látek a přípravků v pevném stavu nebo 250 litrů těchto látek a přípravků v kapalném stavu,
- b) při nichž se vyskytují hořlavé nebo hoření podporující plyny v zásobnících, případně v nádobách (sudech, lahvích nebo kartuších) se součtem vnitřních objemů těchto nádob převyšujícím 100 litrů umístěných v jednom prostoru nebo požárním úseku a v případě nádob na zkapalněné uhlovodíkové plyny s celkovým množstvím možných náplní převyšujícím 60 kg umístěných v jednom prostoru nebo požárním úseku,
- c) u kterých se při výrobě nebo manipulaci vyskytuje hořlavý prach nebo páry hořlavých kapalin v ovzduší nebo v zařízení v takové míře, že nelze vyloučit vznik výbušné koncentrace nebo se hořlavý prach usazuje v souvislé vrstvě nejméně 1 mm,
- d) ve výrobních provozech, ve kterých se na pracovištích s nejméně třemi zaměstnanci vyskytuje nahodilé požární zatížení 15 kg/m² a vyšší,
- e) v prostorách, ve kterých se vyskytuje nahodilé požární zatížení 120 kg/m² a vyšší,
- f) při nichž se používá otevřený oheň nebo jiné zdroje zapálení v bezprostřední přítomnosti hořlavých látek v pevném, kapalném nebo plynném stavu, kromě lokálních spotřebičů a zdrojů tepla určených k vytápění, vaření a ohřevu vody,
- g) v budovách o sedmi a více nadzemních podlažích nebo o výšce větší než 22,5 m, kromě bytových domů,
- h) ve stavbách pro shromažďování většího počtu osob, ve stavbách pro obchod, ve stavbách ubytovacích zařízení a ve stavbách, které jsou na základě kolaudačního rozhodnutí určeny pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace,

- i) v podzemních prostorách určených pro poskytování služeb nebo obchod s nahodilým požárním zatížením 15 kg/m² a vyšším, ve kterých se může současně vyskytovat 7 a více osob,
- j) u kterých nejsou běžné podmínky pro zásah.

Za činnosti s vysokým požárním nebezpečím se podle zákona č. 133/1985 Sb., považují činnosti:

- a) při nichž se vyskytují nebezpečné látky a přípravky, které jsou klasifikovány jako oxidující, extrémně hořlavé, vysoce hořlavé a hořlavé v celkovém množství větším než 5 000 tun,
- b) při nichž se vyrábějí nebo plní do zásobníků, cisteren nebo nádob hořlavé kapaliny nebo hořlavé plyny anebo hoření podporující plyny s roční produkcí 5 000 tun a vyšší,
- c) v provozech, ve kterých se přečerpáváním a zvyšováním tlaku zabezpečuje přeprava nebezpečných látek a přípravků v kapalném nebo plynném stavu, které jsou klasifikovány jako extrémně hořlavé, vysoce hořlavé a hořlavé v potrubí o vnitřním průměru 0,8 m a větším,
- d) v budovách o 15 a více nadzemních podlažích nebo o výšce větší než 45 m,
- e) v podzemních prostorách s nahodilým požárním zatížením 15 kg/m² a vyšším, ve kterých se může současně vyskytovat více než 200 osob.

Příloha č. 2: Organizace HZS ČR

Příloha č. 3: Fotografie SDH

Pálení čarodějnic pořádané HS Císařov

Členové SDH Osek nad Bečvou

Fotografie ze soutěže SDH Staměřice